

МІТЛА

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Блаженніший Святослав: «Є окреме розпорядження щодо боротьби з гріхом корупції»

– Владико, ви приїхали до Вільнюса і завітали у древній храм Пресвятої Трійці. Чи задоволені цією поїздкою, чи вдалося виконати все, що планувалося?

– Найперше. Церква – це є Божий народ, а не тільки видимий храм. Храми виникають там, де є народ наш. Ми намагаємось надати належну пастирську опіку нашим людям усюди, де вони знаходяться. Мій візит до Литви має потрібне значення. Ми цього року святкуємо історичні дати і події, які пов'язані з Вільнюсом. Це 400 років Василянського чину, тобто реорганізації київського монашества. Ми поминаємо 380-ті роковини блаженної кончини мого великого попередника Митрополита Київського Йосифа Велямина Рутського, який довгі роки проживав тут, у Вільнюсі, й навіть похований був у крипті Свято-Троїцького собору. Ще ми згадуємо 150-ті роковини канонізації на престолах Вселенської Церкви Йосафата Кунцевича – єпископа і мученика за єдність Церкви, який у тому ж храмі вступив до монастиря, і навіть келії його збереглися. Тобто ми приїхали сюди, щоби торкнутися нашого спільного коріння.

Але ми не тільки дивимось в історію. Ми дивимось у майбутнє. Ми знаємо, що сьогодні дуже багато нових емігрантів, заробітчан з України приїжджає до Литви, щоби шукати кращої долі, можливості заробити кошти для утримання своєї сім'ї в Україні. Опіка над нашими заробітчанами є сьогодні важливим пастирським обов'язком. Справді, ми думаємо, яким чином послужити нашим українцям. Щоб навіть тоді, коли вони шукають у Литві кращої долі, вони не загубили свого коріння. Щоб були добре інтегровані в це суспільство. Але при цьому не були асимільовані.

Крім того, ми мали в Литві цілу низку різних зустрічей: і з владою міста, і з владою Литви, литовського сейму, литовського уряду. Мав я також зустріч із місцевим римо-католицьким духовенством, з місцевим архієпископом...

– Так, і це дуже важливо в сучасних умовах. Ваше Преосвященство, у зв'язку з цим, яке Ваше бачення розвитку УГКЦ?

– Де нам бути? Там, де є наші люди. Там будуть організовуватися наші громади, там будуть утворюватися наші школи, будуть організовуватися національно-культурні осередки. І з часом повстануть видимі ознаки цієї нашої присутності – наші храми. Це сьогодні відбувається у цілому світі.

Силою факту Українська Греко-Католицька Церква є сьогодні глобальною, а не обмеженою якимось одним регіоном України, як дуже часто про це думають. Наша Церква присутня сьогодні на всій території України. Навіть на окупованій

Спілкування з владикою Святославом справляє незабутнє враження. Перш за все тому, що це – світла людина, в якій добре відчувається, висловлюючись строго науково, емпатія. Друге, що вражає, – відчуття єдності з паствою. Коли розмова зайшла про вади суспільства, він не казав «вони», він говорив «ми» – «ми грішні». І в цьому вбачається запорака нашого поступового одужання. Розмова відбулась у древньому Вільнюсі під час пастирського візиту.

території Донбасу, в анексованому Криму. І очевидно, що наш вибір – бути з нашими людьми. Наші громади можуть отримати душпастирську опіку в центральній, східній, південній Україні.

І те ж саме – по цілому світу. Коли виникають нові осередки наших вірних, які хочуть бути християнами, вони звертаються до мене, щоб ми надали їм священика. Так росте і розбудовується наша Церква. І це не є щось нове. Так було і в історії. Нашу Церкву, греко-католицьку, по світу рознесли саме наші миряни, віруючі люди. Саме завдяки їхньому прив'язанню до своєї Церкви вона сьогодні стала глобальною.

– Сьогодні Україна переживає нелегкі, але важливі часи системного перетворення, очищення. Яка роль у цьому Церкви? Тим більше, що й вона не вільна від недоліків, оскільки росте до Бога із землі. Які є запобіжники проти поширення та утвердження негативних явищ у нашому суспільстві?

– Там де є люди, там завжди є гріх. Ми, коли творимо спільноту, приносимо до того спільного казана не тільки наші добрі риси, не тільки наші перемоги, не тільки наші найкращі якості, а й також наші слабкості, наші немочі, наші гріхи – все те, що ми сьогодні називаємо перешкодою для повноцінного та швидкого розвитку.

Те, що властиве будь-якому суспільству, властиве і Церкві. Хоча Церква – не просто якась людська організація – це є тіло Христове. Іншими словами, це є середовище освячення. А освячення означає зіллення від ран гріха. Святіший Отець Папа Франциск каже, що Церква подібна до військово-польового шпиталю, до якого приносять хворих, зраних. Але там ми маємо можливість оздоровитись. Ми, лікуючи рану, очищаємо її. Так само й у Церкві – користуючись усіма джерелами, ліками, які знаходяться в Церкві, ми можемо очищуватися.

Які є ці інструменти лікування? Найперше – покаєння. Таїнство, коли Господь Бог прощає нам гріхи, а також дарує запобіжник від них, про який ви питаєте. Це є благодать Святого Духа. Людина повинна лише прийняти її і повірити, що вона може одужати. Не власною силою, а силою Божою.

Сьогодні наше українське суспільство має дуже багато своїх соціальних гріхів. Годі про всі й згадати в такому короткому діалозі. Давайте я згадаю про один, який найбільше дошкуляє всьому суспільству, але його також можна побачити й у церковному середовищі. Це – гріх корупції. Корупція – моральне знищення. Гріх корупції, наче іржа, роз'їдає зсередини людину, людське серце. Ми в Церкві розуміємо корупцію як гріх, як моральне зло. І очевидно, що ми сьогодні в Україні скорумповані всі. Я часто кажу своїм вірним: якщо ми готові давати хабарі, то будьте певні, що знайдуться й ті, хто будуть готові їх брати. Коли ми, сідаючи в авто, не зашіпаємо ремінь безпеки, то будьте певні – рано чи пізно ми від того постраждаємо. Коли хтось сідає за кермо в нетверезому стані, то рано чи пізно це

буде великою загрозою для його власного життя, а також життя тих, хто є навколо (ми ж бачимо, скільки сьогодні людей гине через те, що дехто нехтує правилами дорожнього руху).

Те ж саме можна сказати, коли ми будемо різні міжособистісні стосунки. Наприклад, нам усім сьогодні в Україні потрібно справедливого суду. Дуже часто, коли суд виносить рішення, ми самі вирішуємо – чи воно справедливе, чи ні. Ми бачимо навіть, що дуже часто ми більше віримо у право сили, ніж у силу права. І таким чином ми іноді самі зсередини розвалюємо цю інституцію влади. Це все є різними проявами одної негативної дійсності, яку ми називаємо корупцією.

Що Церква у зв'язку з цим робить? Ну, найперше... Наші священики отримали необхідні інструкції – яким чином трактувати гріх корупції у Тайні сповіді. Бо сповідь – це елемент покаєння, отримання прощення наших гріхів. Є окреме розпорядження, яке стосується всіх – чи то сповідається єпископ, чи то сповідається священик, чи сповідається мирянин. Сповідник, духовний отець, мусить запитати, чи є гріхи корупції у цієї особи; мусить спитати, чи часом не вчинила людина того гріха, чи не завинила щодо корупції. Якщо вчинила – мусить каятися. І мусить той гріх виправити.

Повернімося до прикладу з судом. Часом несправдливе рішення судді може нанести шкоду не тільки для доброго імені, але й для життя тієї чи іншої людини. Тоді, аби отримати відпущення своїх гріхів, несправдливий суддя мусить виправити кривду, завдану людині, якій він виніс несправдливий вирок. І аж тоді він може отримати розрешення своїх гріхів.

Це – один із духовних, але й дисциплінарних методів, за допомогою яких ми намагаємось боротися з гріхом корупції. Це вада, це ворог номер один, який із нутра роз'їдає нашу країну. Очевидно, що органи державної влади можуть боротися легально – методами права. Зараз, дай Боже, будуть створені антикорупційні суди, які зможуть переслідувати з позиції судочинства, юриспруденції... Але духовна дійсність, внутрішня дійсність, на нашу думку, є набагато важливішою. Коли ми не будемо порушувати закони не тому, що боїмося покарання, а тому, що переконані, що ті закони стоять на сторожі нашого кращого майбутнього. Тоді в Україні і запанує верховенство права.

Олег КУДРІН,
Департамент
інформації УГКЦ

• ГРУДЕНЬ •
2017 РОКУ БОЖОГО
• ЧИСЛО •
138 / 10

ЕКУМЕНІЧНА МОЛИТВА У ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРІВ В УКРАЇНІ

25 листопада на проспекті Свободи у Львові перед пам'ятником Тарасові Шевченку відбулася екуменічна панахида у день пам'яті жертв голодоморів в Україні. У спільній молитві, яку очолив владика Димитрій, Митрополит Львівський і Сокальський УПЦ КП, взяв участь і Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії УГКЦ.

До молитви, загальнонаціональної хвилини мовчання та запалення пам'ятних свічок долучилося духовенство різних конфесій та жителі Львова.

РУКОПОЛОЖЕНО НОВОГО ДИЯКОНА ДЛЯ ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ

21 листопада, з нагоди престольного празника, Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, відвідав храм Архистратига Михаїла оо. Студитів (м. Львів, вул. Винниченка, 22). В часі Архієрейської Божественної Літургії відбувся чин дияконського рукоположення Романа Гаранжі.

У ПУСТОМИТАХ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ВЛАДИКИ ВОЛОДИМИРА (СТЕРНЮКА)

24 листопада Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, відвідав м. Пустомити, де в приміщенні ЗОШ №2 відбулася урочиста Академія, приурочена завершенню ювілейного святкування 110-ї річниці від дня народження та 20-ї річниці від дня кончини Високопреосвященного Митрополита Володимира (Стернюка), уродженця цього міста.

На початку архієрей у співслужінні священників парафії Успіння Пресвятої Богородиці відслужив молебень у шкільній каплиці, де кожного понеділка відбуваються молитви за школу. Відтак в приміщенні актового залу шкільна спільнота представила життєпис та духовний шлях покійного Митрополита Володимира. В перегляді документального фільму школярі та гості заходу дізналися, що в 1995 році саме владика Стернюк освятив цю школу і благословив усіх її школярів.

Наприкінці Академії о. Юрій Чудяк, декан Пустомитівського протопресвітерату, подякував владиці Володимирі та вручив школі книгу-життєпис Митрополита Володимира (Стернюка).

ПОСОЛ ІСПАНІЇ В УКРАЇНІ ВІДВІДАЛА УПРАВЛІННЯ ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ

24 листопада курію Львівської архієпархії, Архикадральний собор святого Юра і Шпиталь Митрополита Андрея Шептицького відвідала Надзвичайний і Повноважний посол Іспанії в Україні пані Сільвія Йозефіна Кортес Мартін. Високу гостю гостинно прийняв та ознайомив з життям архієпархії Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії.

ЧУВАННЯ У ХРАМІ РІЗДВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ

24 листопада Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, звершив Велику Вечірню з Літією у храмі Різдва Пресвятої Богородиці. Ці богослуження стали початком нічних чувань на парафії з нагоди празника святого священномученика Йосафата, архієпископа Полоцького.

Митрополит виголосив проповідь, у якій розмірковував про вагу свобідної волі при життєвому виборі: «Життя людини – дар Бога, який бажає вчинити її щасливою, проте не насильно, а лише з її погодження жити згідно з Божими Заповідями. Кожна особа – вільна у своєму виборі і може відкинути спасіння, яке їй пропонує Господь, вибравши вічне покарання, за яким стоїть злий дух. Людина завжди стоїть перед вибором добра чи зла, і все – у її руках». Крім того, однією з основних тез проповіді стало місіонерство Слова: «Слово Боже необхідно проповідувати тим, кого посилає свята Церква, хоч за нього приходиться часто терпіти і навіть бути гнаними й переслідуваними, а деколи й життя віддати».

Богослужіння, проповідь та молитовні чування із храму УГКЦ у Львові вперше у прямому ефірі транслювало українське радіо «Марія» – радіо Римо-Католицької Церкви, присутне у багатьох країнах. Високопреосвященний владика Ігор неодноразово виступав в ефірі цього радіо. Тепер слухачі у різних кутках світу мали нагоду почути й очолене ним святкове богослуження.

Джерело: Львівська архієпархія УГКЦ

Благословення храму блаженного священномученика Григорія (Лакоти) у Львові

12 листопада Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, здійснив чин благословення храму блаженного священномученика Григорія (Лакоти) у день його переходу до вічності. Храм знаходиться по вул. Демнянській, 10б і належить до парафії Успення Пресвятої Богородиці Сихівського протопресвітерату. Адміністратор храму – о. Роман Стефанів.

Блаженний священномученик Григорій (Лакота) (31 січня 1883 р.н., с. Голодівка (тепер Задністр'яни), Самбірський р-н, Львівська обл. – 12 листопада 1950 р., концтабір Абезь, Росія) – український релігійний діяч, єпископ-помічник Перемишльський УГКЦ (1926-1950).

27 червня 2001 року у м. Львові під час Святої Літургії у візантійському обряді Папа Іван Павло II проголосив єпископа Григорія (Лакоту) блаженным. Влітку 2001 року нетлінні останки владика були перевезені з Абезі до Львова в каплицю Різдва Пресвятої Богородиці, що на Сихові. 11 жовтня 2009 року відбулося урочисте перенесення мощей до храму Різдва Пресвятої Богородиці на Сихові.

28 серпня 2007 року Преосвященний владика

Фото: Мар'яни Нестер

Ярослав, правлячий архієрей Самбірсько-Дрогобицької єпархії, освятив мозаїчну ікону блаженного Григорія, яка встановлена при вході до храму Різдва Пресвятої Богородиці у Самборі.

22 червня 2011 року відбулося перенесення мощей блаженного свмч. Григорія до Львівської духовної семінарії Святого Духа.

26 квітня 2015 року Глава УГКЦ Блаженніший Святослав освятив наріжний камінь під будівництво нового храму блаженних Йосафата (Коциловського) та Григорія (Лакоти) в Самборі.

15 жовтня 2017 року в с. Задністр'яни на Самбірщині Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, освятив наріжний камінь під будівництво Меморіального комплексу на честь блаженного Григорія (Лакоти), уродженця цього села.

21 листопада Високопреосвященний владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський, відвідав парафію Святого Архистратига Михаїла (м. Львів, вул. Зелена, 385) з нагоди храмового празника. Тут він у співслужінні з сотрудниками парафії та запрошеним духовенством звершив Архієрейську Божественну Літургію. У проповіді архієрей пригадав вірним про роль ангелів

Митрополит на парафії Архистратига Михаїла в день храмового празника

у повсякденній духовній боротьбі кожної людини, а також наголосив на величчї служіння Літургії як ангельської служби: «Наша участь у Службі Божій – повна вдячності Богові – пам'ятаючи, що стоїмо при престолі Всевишнього <...> Молимося до наших ангелів про припинення війни, за мир у світі та допомогу у спасінні наших душ».

Після богослуження Митрополит благословив споруджену неподалік храму фігуру Пресвятої Богородиці.

Джерело: Львівська архієпархія УГКЦ

Освячення престолу та хреста у селі Дрогомишль

26 листопада Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, освятив новий хрест на пам'ятному місці, де 80 років тому (1937 року) стояв старий місійний хрест біля храму Покрови Пресвятої Богородиці у селі Дрогомишль на Яворівщині. Також архієрей

освятив престіл у цьому храмі і звершив Архієрейську Божественну Літургію.

Преосвященний владика у своїй проповіді, яку провів у формі діалогу, підкреслив, що людині, щоби встояти у духовному житті, треба триматися на обох ногах, якими є любов до Бога та любов

до ближнього; а також наголосив, що престіл є освячений для того, щоби вірні завжди споживали Тіло і Кров Христа, який дає Себе у літургійній безкровній жертві на цьому престолі.

За вірність та віддану працю на славу Богу у парафіяльній спільноті Покрови Пресвятої Богородиці владика Володимир від імені Високопреосвященного владика Ігоря, Архієпископа і Митрополита Львівського, нагородив почесними грамотами голову парафіяльної ради Михайла Якиміва та касира парафії Агафію Кіт.

Митрополит освятив храм у с. Підгірне

26 листопада Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, звершив Чин освячення новозбудованого мурованого храму Покрову Пресвятої Богородиці і його престолу у с. Підгірне Пустомитівського району. Також Високопреосвященний владика очолив Архiepерейську Божественну Літургію, в

якій йому разом з адміністратором парафії о. Зіновієм Завидівським (нотар трибуналу Львівської митрополії) співслужили о. Ростислав Бубняк (судовий вікарій), о. Богдан Когут (економ), о. Іван Духнич (протопресвітер Винниківського деканату), митрофорний протоієрей Петро Паньків (парох храму Воскресіння ГНХ

у м. Винники), о. Дмитро Мицько (настоятель парафій у с. Миклашів та с. Нижня Білка Пустомитівського р-ну). Святе Таїнство Покаяння вірним уділяли о. Олег Островський (нотар трибуналу Львівської митрополії, настоятель парафій у с. Звенигород і с. Гринів Пустомитівського р-ну) та о. Сергій Мартиняк (настоятель храму в с. Чижиків).

По завершенні богослуження архієрей подякував о. Зіновію за клопітку та наполегливу працю на священичій ниві, яка увінчалася бу-

довою нового храму, і надав отцю право носити набедренник та жовтий нагрудний хрест.

На закінчення урочистостей Митрополит Ігор освятив хрест на площі перед новозбудованим храмом та окропив численно зібраних вірних освяченою водою.

Екологічні місії у парафії Успення Пресвятої Богородиці

На завершення еколог висловив сподівання, що учні цієї школи перестануть бути екологічними грішниками та дбатимуть за створений Богом світ.

Наступним місцем екологічних місій була Сихівська районна адміністрація, де отця радо зустріла заступник голови Ірина Романівна. Місіонер розповів про діяльність комісії, представив її мету та завдання. Крім того, обговорювалися найболючіші питання даного району. А наприкінці пані Ірина запросила о. Миколу провести еколекцію для усіх працівників районної адміністрації.

Місії завершилися молитвою за Богом створений світ у храмі Успення Пресвятої Богородиці, де священник мав можливість ознайомити зі вченням Католицької Церкви щодо екології місцевих парафіян. Слід зауважити, що місцева громада виявила неабияке зацікавлення цією темою, що вселяє надію на те, що в скорому часі можна буде побачити плоди тієї праці, яка здійснюється за для порятунку Божого створіння. І, як приклад бережливого ставлення до природи, для парафії було подаровано сім світлодіодних лампочок та духовно-екологічну літературу.

природних ресурсів, як цінних Божих дарів, які необхідно зберегти для прийдешніх поколінь, щоб не стати екологічним грішником проти сьомої заповіді Божої «Не вкради».

На завершення о. Микола закликав брати активну участь в екологічному вихованні своїх вірних, залучати їх до практичних кроків, щоби в такий спосіб свідчити, що ми є добрими дітьми нашого Бога-Творця.

МОЛІННЯ В СОБОРІ СВЯТОГО ЮРА У ДЕНЬ СВЯЩЕННОМУЧЕНИКА ЙОСАФАТА
25 листопада, у день вшанування пам'яті святого священномученика Йосафата, архієпископа Полоцького, в Архикатедральному соборі святого Юра відбулася Архiepерейська Божественна Літургія, яку звершив Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, у співслужінні з сотrudниками собору. У своїй проповіді архієрей оповів історію мученицького подвигу святого священномученика Йосафата й закликав вірних до спільної молитви за церковну та державну єдність до Господа за посередництвом цього великого святого.

По завершенні богослуження Митрополит із вірними помолився також панахиду у день пам'яті жертв голодоморів в Україні.

ВСТАНОВЛЕНО ТАБЛИЦЮ З ІМЕНАМИ ПОХОВАНИХ У ГРОБНИЦІ ЛЬВІВСЬКОЇ КАПІТУЛИ

25 листопада відбулося освячення таблиці з іменами митрополитів і крилошан, похованих у гробниці Львівської капітули на Личаківському кладовищі. Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, звершив Чин панахиди при гробівці Львівської капітули та благословив таблицю на ньому.

Дослідження поховань у гробниці та встановлення таблиці відбулися з ініціативи Клубу української греко-католицької інтелігенції.

ЕКУМЕНІЧНА МОЛИТВА У ДЕНЬ ПІДНОСТІ ТА СВОБОДИ

21 листопада Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, взяв участь в екуменічній молитві з нагоди Дня Гідності та Свободи, яка відбувалася в центрі Львова на площі біля пам'ятника Тарасу Шевченку. У молитві також взяли участь Преосвященний владика Михайл, єпарх Сокальсько-Жовківський, Преосвященний владика Григорій, єпископ-помічник Самбірсько-Дрогобицької єпархії, численне духовенство, а також служителі інших конфесій.

ХРАМОВИЙ ПРАЗНИК У НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК

19 листопада, напередодні празника Собору Архистратига Михаїла та інших безплотних сил, у храмі Архистратига Михаїла Національної академії Сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного у Львові відбулася святкова Божественна Літургія. Очолив її о. Степан Сус, синкел у справах капеланства Львівської архієпархії УГКЦ та настоятель Гарнізонного храму свв. апп. Петра і Павла. Разом із головним військовим капеланом молились о. Андрій Хомишин – настоятель храму Архистратига Михаїла та капелан військового закладу, о. Тарас Михальчук – капелан Західного регіонального управління Прикордонної служби України, та о. Богдан Кулик – капелан Львівського національного лісотехнічного університету. У святковому богослужінні чисельно взяли участь курсанти та офіцери військового вишу. Співом молитву супроводжував квінтет Гарнізонного храму свв. апп. Петра і Павла.

Після богослуження отець Андрій подякував присутнім капеланам, офіцерам та курсантам за спільну молитву з нагоди празника, а від імені керівництва та курсантів Академії слова вдячності військовим священикам за довголітню душпастирську працю висловив заступник начальника Академії по роботі з особовим складом полковник Юрій Гусар.

На завершення святкування особливим дарунком для присутніх були духовні твори у виконанні квінтету Гарнізонного храму, після якого капелани окропили військових свяченою водою та пригостили усіх солодощами.

Джерело: Капеланство.info

Голова комісії з питань екології Львівської архієпархії в гостях у Золочівському деканаті

17 листопада голова комісії з питань екології Львівської архієпархії о. Микола Пришляк навідався до священників Золочівського деканату, який очолює протопресвітер о. Михайло Сукмановський. Цей захід передбачений планом пасторального відділу курії Львівської архієпархії.

Священик-еколог мав за мету представити діяльність екологічної комісії, розповів про її основні завдання та практичні кроки задля збереження природного довкілля – Божого створіння. На прикладі ековалізи він представив способи економії

У МАЯМІ ВПЕРШЕ В ІСТОРІЇ ПАРАФІЇ УГКЦ РУКОПОЛОЖЕНО ПЕРМАНЕНТНОГО ДИЯКОНА

У парафії Успіння Пресвятої Богородиці в Маямі (Флорида), вперше за її 70-річну історію, відбувся Чин дияконського рукоположення. У неділю, 15 жовтня, Преосвященний владика Богдан (Данило), єпископ Пармський, уділив дияконські свячення Павлові Галадзі.

Диякон Павло вже понад сорок років є ревним членом парафії Успіння Пресвятої Богородиці. Упродовж цих років він щедро ділився та ділиться своїми дарами і талантами в парафії, здобув своїм прикладом служіння велику шану та любов парафіяльної спільноти. Тепер, після здобуття відповідної формаші при дияконській програмі Пармської єпархії та дияконського рукоположення, він збагачує парафіяльне життя своїм літургійним служінням.

Ця історична подія для парафії розпочалась урочистою процесією, привітанням владики Богдана та священнослужителів, які прибули на свято. Першими привітали єпископа наймолодші парафіяни – діти; відтак привітальне слово виголосили від імені парафіяльної спільноти та парафіяльних рад пан Іван Кошур, пані Оксана П'ясецька та о. Андрій Романків, парох парафії Успіння Пресвятої Богородиці в Маямі. Серед високодостойних гостей-священнослужителів вітали о. митр. Мартина Канавана, а також рідних братів кандидата до дияконських свячень – о. митр. Романа Галадзу та о. д-ра Петра Галадзу.

В часі Архиєрейської Літургії відбувся власне Чин дияконського рукоположення. Владика Богдан у своєму духовному слові пригадав невід'ємний аспект християнського покаяння до дияконії-служіння, що реалізуємо саме через живу парафіяльну спільноту. Знаковим було те, що дияконські свячення відбулися саме у рік, який присвячений у нашій Церкві темі дияконії-служіння, відповідно до програми стратегії УГКЦ 2020 «Жива парафія – місце зустрічі з Живим Христом».

Святкування продовжилось у теплій родинній атмосфері в парафіяльному залі. В часі святкового обіду духовенство, парафіяни, члени родини та гості вітали нововисвяченого диякона Павла Галадзу, його дружину Валю в присутності їхньої великої родини – чотирьох дітей із власними сім'ями, серед яких – шестеро внуків. Парафіяни мали чудову нагоду поспілкуватись та отримати особисте благословення владики Богдана.

Про парафію Успіння Пресвятої Богородиці в Маямі, Флорида (США)

Посвячення наріжного каменя під будівництво українського храму Успіння Пресвятої Богородиці в Маямі (Assumption of the Blessed Virgin Mary) відбулося 24 лютого 1958 року Преосвященним владикою Костянтином (Богачевським). Спільнота українців у Маямі вже тривалий час існувала перед цим і збиралась на богослужіння в орендованих приміщеннях, починаючи з 1949 року. У 1953 році була заснована постійна Українська католицька парафія Успіння Пресвятої Богородиці. Зараз парафія об'єднує переважно українців-католиків східного обряду та радо відкрита й вітає усіх людей доброї волі, які шукають зустрічі з Богом через східну традицію. Богослужіння відбуваються в українській та англійській мовах. При парафії діє хор, недільна катехизація для дорослих та дітей, куток милосердя, функціонує 17-й відділ «Союзу Українок», видається тижневий бюлетень. Храм прикрашають іконописні твори митців Святослава Гординського та Соріна Бельшів.

Джерело: офіційний сайт Пармської єпархії св. Йосафата

ВЛАДИКА БОГДАН (МАНИШИН) ВІДВІДАВ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКУ ПАРАФІЮ В М. ЛЮБЛІН (ПОЛЬША)

26 листопада владика Богдан (Манишин), єпископ-помічник Стрийської єпархії, відвідав греко-католицьку парафію Різдва Пресвятої Богородиці в м. Люблін (Польща), де з нагоди молитовного вшанування святого священномученика Йосафата, архієпископа Полоцького, очолив Архиєрейську Божественну Літургію. З владикою співслужили римо-католицький єпископ Мечислав Цісло з Любліна та о. архимандрит Сергій Гаєк, Апостольський візитатор для греко-католиків в Білорусі, а також духовенство латинського та візантійського обрядів на чолі з парохом парафії о. Стефаном Батрухом. Співом Літургії прикрашали семінаристи Люблінської митрополічної духовної семінарії.

У своїй проповіді владика Богдан підкреслив духовний подвиг св. Йосафата та його приклад для сучасних християн, порівнюючи жертвну діяльність цього святого зі свідченням блаженного о. Омеляна Ковча, «пароха Майданека». Єпископ зазначив, що св. Йосафат є для нас прикладом того, як осягнути єдність Церков, і є покровителем українського, литовського, білоруського та польського народів, представники яких зібралися в люблінському храмі, щоб віддати йому належну честь.

За матеріалами www.stryi.ugcc.org.ua

«Владика Андрій Сапеляк казав, що майбутнє України кується на Сході», – Глава УГКЦ під час похорону у Львові

9 листопада відслужено заупокійну Архиєрейську Літургію, яку очолив Глава УГКЦ Блаженніший Святослав, після якої відбувся чин погребіння владики Андрія Сапеляка на міському кладовищі м. Винники. Попрощатися з покійним архиєреєм прибули єпископи, священнослужителі, родичі, друзі, а також усі небайдужі львів'яни, які хотіли висловити вдячність владіці за його служіння і добрі справи.

«Східна мудрість каже, що коли хтось врятував одну людину, то врятував увесь світ; а коли людство втрачає одну людину, то втрачає цілий Всесвіт, – такими словами почав свою проповідь Блаженніший Святослав під час заупокійної Архиєрейської Літургії, продовжуючи: – Подібне відчуття сьогодні є і в нас, що прийшли провести в останню путь найстаршого єпископа УГКЦ, ревного місіонера, великого патріота України та учителя української молоді – владика Андрія».

Предстоятель наголосив, що владика Андрій є «відкритим посланням Бога для нашої УГКЦ», а також розповів про його основні та важливі моменти життя. Зокрема, пригадав, що колись покійний єпископ показував своє листування з Андреем Шептицьким, яке зберіг з глибокого дитинства.

«На тій величезній території розсіяні десятки тисяч українців – вони, як ті вівці, які не мають пастиря. І ось той пастир збирає разом тих овець; навіть більше – він створює нову семінарію і дбає насамперед про українську молодь на аргентинській землі. А відтак стає учасником II Ватиканського Собору. Цікаво, що коли вперше зібралися єпископи та отці нашої Церкви, то зрозуміли, що між ними немає їхнього Глави. І владика Андрій разом з іншими владиками тоді заявив перед Папою про переслідувану і мовчазну Українську Церкву», – наголосив Предстоятель.

Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав провів робочу зустріч із Надзвичайним та Повноважним послом Іспанії в Україні Сільвією Йозефіною Кортес Мартін. Зустріч відбулася на її прохання.

Сторони обговорили багато різних питань, які стосуються суспільних подій в Україні, зокрема, становлення громадянського суспільства та його ролі в розвитку України. Сторони погодилися, що нині українське громадянське суспільство є лідером змін у країні.

Пані Посол відзначила велику роль Української Греко-Католицької Церкви в суспільних змінах країни; зокрема, зазначила, що роль Української Греко-Католицької Церкви в суспільному житті виходить далеко поза конфесійні межі. За її словами, багато людей прислухаються до УГКЦ, до її позиції щодо суспільного життя, хоча себе конфесійно не ідентифікують з цією Церквою.

Окремо сторони обговорили проблему еміграції. Глава Церкви зазначив, що більшість емігрує до країн Центральної та Західної Європи

Крім того, Глава УГКЦ зазначив, що владика Андрій відіграв важливу роль у тому, що Аргентина однією з перших визнала незалежність України. Завдяки його особистій зустрічі з тодішнім президентом Аргентини цей факт став можливим. «Коли він уперше отримав можливість приїхати до України, то неначе отримав друге дихання, бо зрозумів, що Церква воскресла, і він повинен їй послужити», – сказав проповідник.

Далі Блаженніший Святослав акцентував свою увагу на тому, що часом владика Андрій Сапеляк проявляв унікальний пророчий дар. «Після завершення свого служіння в Аргентині та виході на канонічну емеритуру в 1997 році владика захотів повернутися до України. Проте він казав, що майбутнє України «кується» на Сході, а тим майбутнім є українська молодь на Сході... Тож він вирушає до міста Верхньодніпровськ Дніпропетровської області, де починає проповідувати Боже Слово і працювати з молоддю, на яку українська влада і держава махнули рукою», – зазначив Глава УГКЦ.

Предстоятель підсумував, що сумлінна праця дала свої плоди і пошану, оскільки після Революції гідності в місті Верхньодніпровськ одну з вулиць назвали на честь владики Андрія Сапеляка. Крім того, покійний дбав про українських селезіян, адже він був одним із перших з Української Церкви, що вступили до цього згромадження.

7 листопада 2017 року в катедральному соборі Буенос-Айреса (Аргентина) молитовно попрощалися зі своїм першим єпископом в Аргентині владикою Андрієм Сапеляком, який відійшов у вічність, владика Даниїл (Козлінський), єпарх єпархії Покрови Пресвятої Богородиці, духовенство, монашество та вірні.

Зустріч Предстоятеля УГКЦ з новопризначеним Надзвичайним і Повноважним Послом Іспанії в Україні

в пошуках заробітку, щоб мати змогу утримати свою сім'ю в Україні. «Це трудова еміграція. І наша Церква є чи не єдиною інституцією, що слугує мостом між українським суспільством та українськими громадами, які тепер виникають у Центральній і Західній Європі», – відзначив Глава Церкви.

Блаженніший Святослав розповів пані Посол про торішній конгрес українських мігрантів Центральної і Західної Європи та про пастирську програму служіння для емігрантів. «Нашою пастирською тактикою є інтеграція, але не асиміляція», – наголосив Предстоятель УГКЦ.

Глава Церкви поінформував пані дипломат про різні церковні пастирські програми, які спрямовані на реінтеграцію людей, що повертаються в Україну із заробітків. Також Блаженніший Святослав наголосив на важливості питання соціальних сиріт. Архиєрей підкреслив, що це актуальне питання в родині емігрантів, оскільки хтось із батьків або й обоє перебувають на заробітках, а діти ростуть із бабусяю, дідусем чи іншими родичами і, відповідно, не мають належної опіки та виховання.

18 листопада, відповідно до рішення Синоду Єпископів УГКЦ, створено Чернівецьку єпархію, виокремивши її з Коломийсько-Чернівецької єпархії. Першим єпархіальним єпископом новоствореної єпархії УГКЦ іменовано владика Йосафата (Мошчича), дотеперішнього єпископа-помічника Івано-Франківської архієпархії.

Територія новоствореної Чернівецької єпархії простягається на Чернівецьку область і належить до Івано-Франківської митрополії УГКЦ. Осідком єпархіального єпископа Чернівецької єпархії буде місто Чернівці, а катедральним собором єпархії – собор Успіння Пресвятої Богородиці в Чернівцях.

Християнство на буковинських землях своїм корінням сягає найдавніших княжих часів. За часів Київської Русі терени Буковини належали до Галицької єпархії, а з 1303 року – до митрополії, та активно християнізувалися за слов'янсько-візантійським обрядом.

Перші організовані громади вірних греко-католиків на Буковині з'явилися наприкінці XVIII століття, після входження краю в 1774 році до складу монархії Габсбургів та появою тут значного числа переселенців із Галичини та Семигорода. Австрійський уряд ще в 1780 році дозволив католикам східного обряду створити окремі парафії й звести свої храми, проте лише у 1812 році у Чернівцях була офіційно заснована перша на Буковині греко-католицька парафія. Спершу богослужіння відбувалися у місцевому латинському храмі, а 1821 року було освячено парафіяльну церкву святих ап. Петра і Павла (у 1937 році їй було надано титул Успіння Пресвятої Богородиці).

У 1880 році відбулася канонічна візитація унійних парафій Буковини галицьким митрополитом Йосифом Сембратовичем, що скріпила духовний та інституційний зв'язок місцевих греко-католиків з катедральним центром у Львові. Один із наступних пастирських візитів на Буковину здійснив у 1900 році станіславівський єпископ Андрей Шептиць-

Дії Збройних сил України на фронті виправдані, тому що мова йде про справедливую оборонну війну. У цьому контексті спроби агресора назвати солдат ВСУ вбивцями неспроможні. Про це заявив Предстоятель Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав в ефірі ObozTV. Глава УГКЦ зазначив, що Церква робить відмінність між оборонною війною і загарбницькою. «Коли один народ намагається поневолити інші народи, то така війна за своєю природою є несправедливою, а будь-який вчинок в ім'я такої війни є аморальний», – сказав він.

Глава УГКЦ також підкреслив, що у кожного народу є природне право на захист: «Сьогодні український народ веде справедливую оборонну війну.

В УГКЦ офіційно створено Чернівецьку єпархію та призначено Правлячого єпископа

кий, який із буковинськими мирянами також відбув паломництво до Риму.

Зміни у релігійному житті греко-католицьких парафій краю відбулися, коли Буковина у 1918 році опинилася у складі Румунії. Спочатку місцеві громади греко-католиків були окремою Апостольською адміністрацією з осідком у м. Серет, а згодом, у 1930 році, понад 20 греко-католицьких парафій краю приєднали до Марамороської митрополії з центром у Байя-Маре.

У 1940 році Буковина ввійшла до складу Радянського Союзу. На цей час тут проживало близько 30 тис. вірних греко-католиків. Проте вороже ставлення більшовицької влади до Греко-Католицької Церкви привело невдовзі до її ліквідації. У 1946 році комуністи заборонили греко-католицькі богослужіння на території Чернівецької області, а всі церкви закрили або ж передали Православній Церкві Московського патріархату.

І лише з падінням тоталітарного режиму та проголошенням незалежності України діяльність Греко-Католицької Церкви на Буковині було відновлено. На початку 1990 року єпископ Павло Василик відслужив у Чернівцях першу після Львівського псевдособору публічну святу Літургію, а в жовтні наступного року свій пастирський візит до міста здійснив Глава УГКЦ Блаженніший Мирослав Іван кардинал Любачівський.

У 1990 році греко-католицькі громади на території Чернівецької області ввійшли до складу Івано-Франківської єпархії. У 1993 році було створено Коломийсько-Чернівецьку єпархію УГКЦ, першим єпископом якої іменовано владика Павла Василика.

У 2006 році створено Буковинський вікаріат Коломийсько-Чернівецької єпархії у складі Вижницького та Чернівецького деканатів. Храм Успіння Пресвятої Богородиці в м. Чернівцях набув статусу прокатедрального собору єпархії.

У день святого Андрія Первозванного, 13 грудня 2011 року, у катедральному соборі Воскресіння Христового м. Івано-Франківська було проголошено заснування Івано-Франківської митрополії УГКЦ. Івано-Франківську єпархію було піднесено до гідності архієпархії, а Коломийсько-Чернівецька єпархія увійшла до складу нової митрополії.

Глава УГКЦ пояснив, чому серед солдатів ВСУ немає убивць

Наші солдати жертвують своїм життям, здоров'ям, проливають кров за свою батьківщину. Вони – ті, хто зупиняє агресора».

«Ця оборонна війна виправдовує ті необхідні елементи для захисту. Ми не нападали. Ми не хочемо, щоб вбивство запанувало на нашій землі. Наші солдати в таких обставинах є тими, хто стримує зло і є будівельниками миру», – підкреслив Блаженніший Святослав.

За матеріалами сайту «Обозреватель»

ГЛАВА УГКЦ ПРО ГОЛОДОМОР: «МИ ВСІМ ГОВОРИМО ПРО НАШ УКРАЇНСЬКИЙ БІЛЬ, ЩОБИ ПОДІБНІ ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДСТВА БІЛЬШЕ НІКОЛИ НЕ ПОВТОРИЛИСЯ!»

«Упродовж цих днів я заохочую всіх до молитви за невинних і голодом убитих в Україні, яких ніхто не оплакував, які не мали гідного християнського похорону, які не були віспівані у храмах», – такими словами звернувся до українців Глава і Отець УГКЦ Блаженніший Святослав, вшановуючи пам'ять жертв Голодомору 1932-1933 років.

Цьогоріч минає 85 років цього злочину проти людства, який вчинив комуністичний режим на родючій чорноземній українській землі. Блаженніший Святослав, а також і вся Українська Греко-Католицька Церква разом з українським народом вшановують пам'ять загиблих від голоду в 1932-1933 роках і закликають до спільної молитви за невинних людей, які тоді постраждали.

«Своєю всенародною молитвою станьмо перед Господом у молитві за їхній вічний спокій! Засвітімо в шуботу свічку пам'яті в наших вікнах. Нехай вона буде знаком нашої пам'яті, нашої молитви, нашої скорботи!» – закликав Предстоятель УГКЦ.

На його думку, ми повинні докласти максимум зусиль, щоби подібні речі знову не стали дійсністю: «Ми пам'ятаємо, щоби запобігати. Ми говоримо про наш український біль на весь світ для того, щоби подібні злочини проти людства більше ніколи не повторилися! Ми пам'ятаємо, а світ визнає! Нехай Бог упокоїть душі невинно загиблих, а нас усіх оздоровить від цієї рани і дарує нам мирне, світле, благодатне майбутнє. Вічна їм пам'ять!»

Нагадаємо, що Голодомор – злочин геноциду проти українського народу, результат спеціально організованого комуністичним керівництвом штучного голоду в 1932-1933 роках, що спричинив загибель майже чотирьох мільйонів людей. Упродовж десятиліть масове вбивство людей штучним голодом не лише навмисно замовчувалося радянською владою, а й взагалі було заборонено будь-де про нього згадувати.

В останню суботу листопада весь український народ та світова спільнота вшановують пам'ять жертв Голодомору. В Україні та світі проводять різні жалобні заходи, наголошуючи на тому, наскільки важливо не забувати цієї трагічної сторінки української історії.

ВУЛИЦЮ У ВИННИКАХ НАЗВУТЬ НА ЧЕСТЬ ВЛАДИКИ АНДРІЯ САПЕЛЯКА

Під час другого пленарного засідання 9-ї сесії ВМР VII скликання, що відбулася 23 листопада 2017 року, депутати Винниківської міської ради проголосували за те, щоби назвати вулицю у Винниках ім'ям покійного владика Андрія Сапеляка. З такою ініціативою виступив Глава УГКЦ Блаженніший Святослав, бажаючи, щоби ім'я та добрі справи цього єпископа-салезіянина увійшли в історію Винник. Ім'я владика матиме вулиця поблизу монастиря Салезіянського згромадження УГКЦ.

Пригадуємо, що у 2014 році владика Андрій Сапеляк повернувся з Верхньодніпровська на Львівщину до салезіянської спільноти у Винниках. Саме тут він завжди хотів бути і тут пройшли останні дні його життя.

Єпископ-емерит єпархії Покрови Пресвятої Богородиці УГКЦ в Аргентині Андрій Сапеляк відійшов у вічність 6 листопада 2017 року на 98-му році життя. Похований на міському кладовищі у Винниках.

За матеріалами: www.sdbua.net

СВЯТКУВАННЯ ДНЯ БЛАЖЕННОЇ ЙОСАФАТИ В АПОСТОЛЬСЬКІЙ НУНЦІАТУРІ В БЕЛЬГІЇ

20 листопада до нас завітала спільнота сестер-кармеліток, які проживають у сусідстві з Апостольською нунціатурою в Брюсселі, щоби розділити з нами свято блаженної Йосафати. У капличці сестри мали нагоду помолитися і прикласти до мошей блаженної Йосафати та почути коротеньку історію про згромадження, яку підготувала і розповіла с. Антонія Кулик.

Опісля ми запросили сестер почастиватися і мали можливість трішки більше розпитати про життя та працю сестер-кармеліток. Зустріч закінчилася співаною молитвою до Богородиці та подякою Богів за дар життя і покликання всіх сестер та обіцянкою про молитву одні за одних до блаженної Йосафати через її заступництво.

Повідомила с. Антонія Кулик, СНАМ

Мандруючи Інтернетом

ПАПА ПРО ГОЛОДОМОР:

«МОЛЮСЯ ЗА УКРАЇНУ,

АБИ СИЛА ВІРИ ЗШЛИЛА РАНИ МИНУЛОГО»

«Окремо вітаю українську громаду, яка спогадує трагедію Голодомору – голодної смерті, спричиненої сталінським режимом, що забрала мільйони життів». «Молюся за Україну, аби сила віри змогла посприяти зціленню ран минулого та поширенню стежок миру сьогодні». Цими словами, вітаючи у неділю, 26 листопада, паломників на площі св. Петра у Ватикані, Папа Франциск звернувся також і до представників української спільноти.

Своє повчання, виголошене перед молитвою «Ангел Господній», Папа Франциск присвятив постаті Христа Царя, у цей день літургійної урочистості Христа Царя Всесвіту, яким завершується літургійний рік у Римо-Католицькій Церкві. Його царськість наприкінці світу також утвердиться як суд, підкреслив Папа. «Сьогодні маємо перед собою Христа як царя, пастиря, й суддю, який показує нам критерії приналежності до Божого царства».

Після молитви «Ангел Господній» Папа скерував свою думку до Аргентини, де напередодні відбулася беатифікація сестри Каталіни Родрігес – засновниці Згромадження сестер слугинь Ісусового Серця. «Живши в XIX сторіччі, Каталіна спочатку була одруженою, а овдовівши, посвятилася Богові й присвятила своє життя духовному й матеріальному дбанню про найбідніших та найуразливіших жінок», – сказав він, закликавши дякувати Господеві за «цю жінку, захопивши Ісусовим Серцем та людяністю».

Вітаючи присутні групи прочан, Папа скерував окрему думку до української громади, що вшановує річницю Голодомору. Зазначимо, що УГКЦ в Італії, у співпраці з дипломатичними представництвами України та громадськими організаціями, проводить низку духовних та культурних заходів, присвячених 85 м роковинам Голодомору. Головним місцем їх проведення цього року обрано північноіталійське місто Мілан, а на листопад 2018 року – південноіталійський Неаполь.

Джерело: CREDO

ПАПА: ГОЛОВНОЮ ДІЙОВОЮ ІСТОРІЄЮ Є ЖЕБРАК

«Головною дійовою особою історії є жебрак. Історія твориться найбіднішими, вони є головними дійовими історії спасіння», – сказав Папа Франциск у третьому випуску передачі «Отче наш», приготованої в рамках співпраці між телеканалом «Tv2000» та Секретаріатом з питань комунікації Святого Престолу.

Спілкуючись із молодим священиком о. Марко Пошчою, що є в'язничним капеланом, на тему третього прохання Господньої молитви «нехай прийде царство Твоє», Святіший Отець зазначив, що Ісус є з убогими та з усіма іншими, адже у притчі про гостиню Ісус каже, що господар запрошує всіх – і багатих і бідних, і добрих, і злих... «Але його преференції – на боці бідних. Головною дійовою особою історії є жебрак. І не лише той, хто жебрає матеріальні речі, але також і ми, «духовні жебраки», що кажемо: «Нехай прийде Твоє царство», – бо без нього ми нічого не можемо. Казати: «Нехай прийде Твоє царство» – також є жебракуванням», – сказав Папа.

ПАПА ФРАНЦИСК: «БОГ ЧЕКАЄ ТАКОЖ І НА ТИХ, ЯКІ НЕ ЧИНЯТЬ ЙОГО ВОЛЮ»

«Якщо будемо ширими й відкритими перед Господом, то зможемо сповнити Божу волю, бо Він не приховує Свою волю, а дає її зрозуміти тим, хто її шукає», – сказав Папа Франциск, ділячись думками про молитву «Отче наш», а саме – про прохання «Нехай буде воля Твоя». Мова йде про цикл передач «Отче наш», що виходить на телеканалі «Tv2000» Італійської єпископської конференції. Кожен випуск розпочинається короткою розмовою Святішого Отця з падуанським священиком і в'язничним капеланом о. Марко Пошчою.

В передачі, що вийшла в ефір 15 листопада, Папа наголосив, що тих, яким байдуже до Його волі, Бог терпеливо очікує, адже Його волею є те, щоб «нічого не було втрачено». «Він – Бог, який чекає. І тому, коли бачить, що щось загубили, Він залишає те, що не пропало, та починає шукати загублене», – додав Святіший Отець.

Джерело: Радіо Ватикан

Святіший Отець прийняв спільноту та випускників Папської Української Колегії святого Йосафата

«Нехай же Господь Бог підтримує тих, які в Україні ангажуються в те, щоби будувати справедливе і солідарне суспільство, і нехай їм не забракне конкретної підтримки з боку Церков та віруючих» – таке побажання прозвучало з уст Святішого Отця, який 9 листопада прийняв спільноту Папської Української Колегії святого Йосафата, а також колишніх студентів та провідників, з нагоди 85-річчя теперішнього осідку Колегії в Римі.

У вітальному слові, зверненому до Святішого Отця, ректор Колегії о. Луїс Касіяно, ЧСВВ, зазначив, що завдяки провидінному починанню Папи Пія XI та турботі його наступників аж до наших днів, сотні студентів та семінаристів протягом цих десятиліть мали змогу здобувати освіту та відповідне формування під крилом базилики Святого Петра, щоб стати «служителями при престолі, смиренними Божими священиками, провідниками й учителями свого народу». Від імені спільноти він подарував Папі ікону святого священномученика Йосафата – небесного покровителя Колегії.

Святіший Отець, у свою чергу, зазначив, що Папа Пій XI став подвижником ініціативи, яка була виявом «особливої та конкретної турботи Наступників святого Петра про вірних Церкви, що походили із теренів страждання й переслідування, аби вони таким чином могли почуватися тут, у Римі, як улюблені діти, що мешкають у домі та зростають в ньому, готуючись до апостольської місії».

«Протягом років свого понтифікату Пій XI мусів виходити назустріч епохальним викликам, але завжди підносив рішучий голос на захист віри, свободи Церкви та трансцендентної гідності кожної людської особи. Він чітко у промовах та листах засуджував атеїстичні й нелюдські ідеології, які обагрили кров'ю двадцяте сторіччя», – сказав Папа Франциск, зауважуючи, що таким чином його попередник вказав Церкві провідний шлях Євангелія, який здійснюються також і через шукання соціальної справедливості.

«Заохочую вас, як майбутніх священиків, вивчати соціальну доктрину Церкви, аби дозрівати в розпізнаванні та судженнях щодо суспільних дійсностей, в яких ви будете покликані працювати», – вів далі Святіший Отець, додаючи: «Також і в наші дні світ поранений війнами і насильством. Зокрема, у вашій дорогій Україні, звідки ви походите та куди повернетесь після завершення навчання у Римі, досвідчується трагедія війни, яка породжує великі страждання, насамперед – на заторкуваних теренах, які стають ще уразливішими з огляду на наближення зимових холодів. Й існує також сильне прагнення справедливості та миру, які усунуть усі форми зловживань, суспільної та політичної корупції – дійсності, тягар видатків якої завжди лягає на плечі бідних. Нехай же Бог підтримує та заохочує тих, які ангажуються в будовання дедалі справедливішого та солідарнішого суспільства. І нехай їх активно підтримує конкретне заангажування Церков, віруючих та всіх людей доброї волі».

Папа зауважив, що для семінаристів і священиків ці виклики можуть здаватися невластивими, але тут слід пригадати слова святого апостола Івана: «Писав вам, юнаки, бо ви сильні, і слово Боже у вас перебуває, і ви перемогли лукавого». Отож, «люблячи та звіщаючи Боже слово», яке «стає світильником серця», стаємо «справжніми пастирями громад».

Як зауважив далі Наступник святого Петра, проживаючи на Янікульському пагорбі, вихованці Колегії мають змогу подивляти «прекрасну панораму Риму». «І можливо, кілька днів тому, після зливи, ви споглядали явище веселки, коли сонце пробивалося через найгустіші хмари. Так само, – сказав він, – заохочую вас дбати про те, щоб ваше серце завжди витало над широкими горизонтами, які огортають увесь світ, де протягом сторіч розсіялися численні сини й доньки України».

Папа заохотив вихованців Колегії любити і зберігати свої традиції, але уникаючи будь-яких форм замкненості. А також завжди зберігати «мрію союзу Бога з людством» – оті мости, «які, немов арка світла над хмарами, примирюють небо і землю та закликають людей тут, на землі, навчитися любити одні одних, відклавши зброю та будь-які форми зловживань».

«Якщо прямуватимете вперед саме так і навчите інших так чинити, особливо в екуменічному діалозі, що є фундаментальним, я впевнений, що з небесної батьківщини вам посміхнуться і підтримуватимуть єпископи та священики, – деякі з них виховані у вашій Колегії, – що віддали своє життя та вистраждали переслідування задля вірності Христові та Апостольській Столиці», – сказав Святіший Отець, додаючи: «І насамперед радітиме Пресвята Богородиця Марія, велично вшановувана у вашому національному санктуарії в Зарваниці. Вона прагне, щоб священики її Сина були схожими до смолоскипів, запалених під час чувань у санктуарії, пригадуючи всім, особливо убогим і страждаючим, а також тим, які чинять зло та сіють насильство й знищення, що «народ, який в пітьмі ходить, уздрів світло велике; над тими, що живуть у смертній тіні, світло засяяло» (Іс. 9,1)».

Підсумовуючи, Папа пригадав, що також зберігає маленьку українську ікону Пресвятої Богородиці, яку йому подарував Блаженніший Святослав, коли був в Аргентині. Після обрання Наступником святого Петра він сказав привезти її з Буенос-Айреса та постійно перед нею молиться. Святіший Отець також пригадав свій досвід спілкування ще в дитинстві з українським селезіянином о. Степаном Чмілем, завдяки якому пізнав іншу літургійну традицію та довідався про страждання і переслідування.

«Супроводжую вас своїм благословенням, молячись за мир та екуменічне порозуміння в Україні. І прошу вас не забувати молитися за мене», – сказав Папа та уділив всім Апостольське благословення. Далі всі учасники зустрічі мали змогу особисто привітатися зі Святішим Отцем.

Джерело: Радіо Ватикан

Владика Андрій Сапеляк – салезіянин, видатний українець, патріот, місіонер, мислитель

6 листопада 2017 року, на 98-му році життя, упокоївся в Бозі найстарший єпископ УГКЦ, владика-салезіянин Андрій Сапеляк. Його життя й душпастирське служіння є взірцем великої жертовності, відваги та сили духу. Владика Андрій відійшов у вічність, залишивши по собі визначний вклад у розвиток Салезіянського згромадження та Української Греко-Католицької Церкви в Аргентині. Саме він приклав чимало зусиль до справи творення українського Салезіянського згромадження у Львові, а також поширення салезіянської харизми в душі св. Івана Боско на східні терени України.

Андрій Сапеляк народився 13 грудня 1919 року в селі Ришкова Воля, на присілку Ходані, неподалік (15 км) міста Ярослав над Сяном (нині Республіка Польща). Він був першою дитиною в селянській родині Михайла та Агафії. Батьки намагалися дати своєму найстаршому синові вищу освіту, вони мріяли бачити його священиком.

Спочатку Андрія віддають до української народної школи в Ярославі, а після її закінчення він продовжив навчання у Перемиській гімназії.

Одному з викладачів гімназії – о. Петрові Голинському – перемиський єпископ Йосафат Коциловський доручив підібрати кандидатів до Салезіянського згромадження, створенням української гілки якого заопікувався Папа Пій XI. Гімназист Андрій Сапеляк також зацікавився салезіянами – місіонерами і вихователями молоді. 1937 року він разом з п'ятьма іншими юнаками виїжджає на навчання до Італії.

29 червня 1949 року відбулися свячення Андрія Сапеляка в українсько-візантійському обряді. Священниче рукоположення здійснив архієпископ Іван Бучко.

1952 року владика Іван Бучко організовує для дітей-біженців з України українську малу семінарію під керівництвом оо. салезіян у м. Люрі поблизу Орлеану (Франція). В її організації активну участь узяв отець Андрій Сапеляк. Згодом семінарію було перенесено до Італії і першим її ректором призначено о. Андрія. 1956 року створено першу салезіянську українську монашу спільноту як зародок майбутньої Провінції. Першим настоятелем також став отець Сапеляк.

14 серпня 1961 року о. Андрія Сапеляка номіновано на єпископа для українців у Аргентині з титулом Апостольського візитатора. 15 жовтня цього ж року, в день свята Покрови Пресвятої Богородиці, відбулася єпископська хіротонія в Римі, у базиліці святого Петра. Головним святителем був архієпископ Іван

Бучко. За словами владика Андрія Сапеляка, для нього день хіротонії мав дуже вагоме значення: «Мені важливо було, щоб вона відбулася в свято Покрови, щоб своє служіння започаткувати в ім'я Марії та під її Покровом, як наслідник апостолів «крок за кроком з Марією та під її Покровом». З цими ідеалами я жив завжди, запевняючи успіхи, помимо всяких труднощів, часто великих».

Обдумуючи те, яким має бути єпископський герб, владика Андрій дуже хотів показати в ньому, що, незважаючи на те, що його духовне служіння відбуватиметься за теренами України, Батьківщина завжди є у його серці. У верхній частині єпископського гербу владика вміщено якір – як символ Пречистої Діви Марії, і тризуб – як символ України. У нижній частині окреслено його місійний ідеал – корабель в океані, спрямований до української землі апостола Андрія, з «андріївським» хрестом.

На початку грудня молодий єпископ вирушив до Аргентини, віддаючи себе і своїх духовних дітей під Покров Приснодіви Марії. На його гербі написано: «Моя надія – Покров Марії».

Перші місяці єпископа Сапеляка в цій південноамериканській країні – це поїздки по її великій території в ті місця, де оселилися вихідці з України. Впродовж 36 років невтомної праці владика кожного року відвідував усі українські поселення в цій країні.

До приїзду єпископа Андрія в Аргентині було 32 храми греко-католицького обряду (в тому числі каплиці) та недобудована катедрa в столиці. Від 1962 до 1968 року завершено спорудження собору в Буенос-Айресі, збудовано ще 35 церков і каплиць, відкрито 10 католицьких колегій, 11 монашчих домів. За 10 років місійної праці єпископа було створено українську єпархію, яку 24 квітня 1978 року затверджено папською буллою.

Від 1962 до 1965 року владика Сапеляк – учасник та отець історичного II Ватиканського Собору, член комісії для Східних Церков. Він п'ять разів виступав на Соборі як фахівець канонічного права, вносив свої пропозиції, які були прийняті до уваги під час опрацювання документів Собору. Значний відгомін у пресі мав його виступ стосовно релігійної свободи.

Єпископ Сапеляк здобув загальне визнання і високий авторитет у церковних колах світу. 1968 року його номінували екзархом-ординарієм, а через десять років – єпархом на всю Аргентину. У 70-х роках минулого століття в СРСР у багатьох виданнях атеїстичної літератури єпископ Сапеляк згадувався як одна з найнебезпечніших постатей для советської ідеології.

Владика Андрій Сапеляк зумів домогтися, щоби під час візиту до Аргентини Папа Іван Павло II прибув також до української катедрі Святої Покрови в Буенос-Айресі, що привернуло увагу світової спільноти до проблем України та української діаспори.

На початку відновлення незалежності України Аргентина одна з перших визнала Українську державу і широко відкрила двері для її громадян. Новій україн-

ській діаспорі прийшов на допомогу владика Андрій. Сам же він запланував повернутися в Україну, щоб виконувати місію, яку обрав у далекому 1937 році: виховувати українську молодь на чесних громадян та добрих християн згідно з наукою святого Івана Боско. Для започаткування салезіянської праці він посилав до Львова найближчих йому людей: рідного брата о. Василя Сапеляка і свого багатолітнього секретаря о. Василя Короля.

1998 року владика Андрій особисто долучився до справи творення українського Салезіянського згромадження у Львові. При цьому він бачив необхідність поширювати ідеї св. Івана Боско на східні терени України. Тому 2002 року, у 83-річному віці, він розпочинає місійну працю у м. Верхньодніпровськ Дніпропетровської області. Він заснував тут парафію Святої Покрови, ставши її парохом, і збудував невеличкий молодіжний центр (ораторію). У 2011 році владика емерит купляє за останні заощадження помешкання у м. Дніпро, де салезіяни відкривають офіційну спільноту, і згодом викупляє територію для будівництва храму та молодіжного центру. Там він перебуває до 2014 року. Важко знайти в історії Церкви аналогі, щоби єпископ у такому поважному віці розпочинав місійну працю на порожньому місці.

У 2014 році владика Андрій повертається на Західну Україну, відмовляється від аргентинського громадянства, стає громадянином України й оселяється у салезіянській спільноті у м. Винники під Львовом, щоби своєю молитвою, добрим прикладом свідчити новим покликаним і салезіянам свій позитивний ентузіазм до життя, адже він дуже хотів дожити до століття.

Послідовність у жертовності заради Української Церкви, України – те, чим керувався єпископ Андрій Сапеляк у діях, вчинках, рішеннях. А також у своїх творах. Владика Андрій відомий як автор багатьох праць: «Українська Церква на II Ватиканському Соборі» (1967), «Отець Степан Вапрович. Місіонер-ісповідник» (1970), «Отець Іван Сенишин. Український місіонер – піонер в Аргентині» (1997), «Київська Церква на Слов'янському Сході. Канонічно-єкуменічний аспект» (1999), «Отець-прелат Кирило Селецький. Засновник монашчих згромаджень» (2004), «Україна крізь віки: релігійно-церковний аспект» (2006), «Спогади владика-місіонера» (2011), «Три ювілеї України з Іваном Павлом II» (2013), «Світло святості. Отець Степан Чміль» (2014), «Митрополит Андрей Шептицький. Дар Бога Україні» (2016), а також низки статей і брошур.

6 листопада 2017 року, на 98-му році життя, владика-салезіянин Андрій Сапеляк відійшов у вічність.

Все його життя, його думки, міркування, спостереження, переживання невід'ємні від загальнонаціональних проблем українського народу, його історії, долі, Церкви. Він багато зробив для того, щоб українські салезіяни розпочали свою душпастирську працю в Україні у 90-х роках, і це служіння для дітей та молоді в душі св. Івана Боско продовжується й до сьогодні.

Джерело: sdbua.net

На фото: владика Андрій Сапеляк (в центрі) під час II Ватиканського Собору.

Владика Венедикт (Алексійчук): «Я сумую за небом»

Інтерв'ю Владика Венедикта (Алексійчука), правлячого єпископа єпархії Святого Миколая УГКЦ з осідком у Чикаго для Департаменту інформації УГКЦ

— Владико, як Вам Америка взагалі?

— Це є край Божий, — як і всюди є край Божі. Вважаю, що Америка нічим не гірша і не краща, ніж Україна. Господь є всюди і все наповнює. Так само наповнює й Америку. Проте в Америці — інша культура, інша ментальність людей. Але це тільки зовнішньо, бо внутрішньо люди такі ж, оскільки створені на образ і подобу Божу. Усі люди також уражені первородним гріхом.

— А як з точки зору духовності? У нас іще з часів Радянського Союзу розповсюджена думка, що в Америці люди — цинічні, усе продають за долар... Якими Ви побачили американців і окремо українців, які тут?

— Ну, я не можу бути суддею, які є американці чи українці. Я колись читав статистику, що лише 20 відсотків американців ходять до церкви. Дай Боже, щоби й в Україні на Пасху 20 відсотків пішло.

Усе-таки американці — релігійні люди, які ходять до храму. І жоден президент чи міністр не боїться визнати, що він вірує в Бога. Не просто піде до храму, щоб його зняти на камеру, а реально визнає віру в Бога. І американське суспільство ніколи не було безбожне, агресивне чи атеїстичне. Європа була і є такою досі. В Америці ж цього ніколи не було. Тут завжди було певне розуміння важливості християнства, віри. Тому для мене американці є народом, який дає тобі змогу вірити. І вони не бояться виявляти свою віру. Це трохи відрізняє їх від українців. Бо в Україні

часто людина ходить до церкви, але коли треба, то може дати хабара. Може ходити до церкви і бути корупціонером. Така собі двоякість: одне — на людях, інше — для себе... В Америці, на моє враження, якщо людина віруюча, то вона віруюча. Якщо вона практикує християнство, то робить це серйозно. Гадаю, ми можемо повчитися в американців бути тими, ким ми є, а не грати ролі.

— Які були Ваші перші кроки як правлячого єпископа в Чикаго?

— Я не мав якихось особливих сподівань і тому не маю особливих зачарувань чи розчарувань. Я вже мав досвід перебування в Америці, тому не було чогось, що б мене шокувало. Усе-таки я глибоко вражений нашими людьми тут. За цих майже чотири місяці я вражений їхньою людяністю, вірою. За цей час я не мав якогось прикрого випадку з кимось чи непорозуміння. Наші люди, які ходять тут до храму, живуть вірою.

Звичайно, є велика кількість емігрантів, які не відвідують храм або відвідують тільки декілька разів на рік.

З американським суспільством як таким я мало контактую. Але ось учора вже мав нагоду зустрітися з місцевим кардиналом та іншими єпископами, які служать у штаті Іллінойс. Ми краще познайомилися... Тобто входжу в американське суспільство.

— Поважають тут українців?

— Я би сказав, що так. Якщо ти скажеш, що живеш в Ukrainian village — в українському селі, то всі знають, де це. І українці є знані, бо вони — одні з найдав-

ніших емігрантів. І Українська Греко-Католицька Церква є знана, і наші храми є знані.

— Скільки людей ходить на Службу Божу?

— Це важко сказати. Це так само, як у нас, в Україні. Одна кількість приходиться серед тижня, інша кількість — у неділю. Наприклад, сьогодні прийшли учні школи Святого Миколая. Вони приходять щоп'ятниці. Більшість із них мають українське походження, але багато є таких, які до України не мають жодного стосунку, але вчать в нашій школі. Вивчають англійську та українську мови.

Наші люди найбільше відвідують храми в неділю, тому що протягом тижня майже всі працюють.

— Як ваше бачення майбутнього?

— Я не маю готового бачення. Знаєте, це як хворий приходиться до лікаря і запитує, чи маєте бачення, як мене лікувати. Лікар каже: чекай, я мушу тебе дослідити... І вчора, коли ми мали розмову з кардиналом, він сказав фразу, з якою я цілком згідний: що тут треба прожити мінімум два роки, аби ввійти в ситуацію, і потім приймати якісь рішення.

Тому я для себе вивчаю ситуацію, хоча вже приймаю певні рішення. Зараз я створюю структуру нашої єпархіяльної курії, призначаю певних осіб на посади... Але щоб відчувати середовище, потрібно трохи більше часу.

Досі тут було багато дискусій, якій мові віддавати пере-

вагу — українській чи англійській, плекати українськість чи не треба... Гадаю, це хибний підхід. Бо потрібно розвивати і українську, і англійську. Є багато наших парафій, де домінує англійська мова, де 90 відсотків розмовляють англійською, де більшість вірних не мають українського коріння... Але ці парафії зуміли створити таку комфортну ситуацію, де всіх гостинно приймають. І частина богослужіння ведеться українською мовою, а частина — англійською. І між собою вони мають гарні стосунки.

Важливо, гадаю, шукати способи, аби створити таку гостинну атмосферу, щоб ми одночасно могли зберегти свою ідентичність. Дуже важливо, аби ми не розчинилися в американському суспільстві і водночас були відкритими до інших націй, навіть були відкритими до дітей. Бо однією з проблем є те, що для багатьох народжених дітей тут мовою спілкування стає англійська. Між собою вони спілкуються англійською, а з батьками — українською. Тому, вважаю, що важливо працювати як з українською культурою, так і з американською.

— Сумуєте за Україною?

— Я би сказав, що сумую за небом. А все на землі відносне. Чи я житиму в Америці декілька десятків років, чи я житиму в Україні декілька десятків років — це питання відносне. Звичайно, в Україні в мене є багато друзів, знайомих, бо там пройшла велика частина мого життя, але я вчуся жити там, де Бог мене поставив, і радіти миттєвостям життя. Це мій підхід до життя.

Департамент інформації УГКЦ

10 НАСТАНОВ ВЛАДИКИ ВЕНЕДИКТА НА РІЗДВЯНИЙ ПІСТ

1. Для Церкви існують дві найбільші події в житті Ісуса Христа: Його Воскресіння, через яке Він нам подарував життя вічне, і Його народження, тобто вочленення Сина Божого. Подібно як християни готуються до Великодня, щоб гідно зустріти це свято, так само вони повинні усвідомлено зустріти Різдво.

2. Спонтанність — це добре, але лише тоді, коли вона побудована на доброму приготуванні. Тому Церква заповідає час Різдвяного посту для доброго приготування й

усвідомленого переживання Різдва Господа нашого Ісуса Христа.

3. В давнину церковна традиція підкреслювала, що під час Різдвяного посту не вживається м'ясо, а риба вживається лише в неділю. Якщо хтось може цього дотримуватися і сьогодні — це похвально. Якщо ж ні, то рекомендовано не вживати м'яса в середу і п'ятницю.

4. Люди, які перебувають в надзвичайних обставинах, від яких вони залежні і не можуть обирати їжу, — звільнені від посту.

5. Я не люблю їсти м'яса, тому піст для мене є легким. Тому мені слід було б від чогось іншого відмовитися (вживання солодощів, перегляд телевізійних передач тощо).

6. Ми часто залежні від багатьох речей, тому цей час посту — період виявляти свої залежності. Ідеться не лише про алко- чи наркозалежних, — тепер вже є й інтернетозалежність. Під час

цього періоду ми повинні визволитися від своїх залежностей. Бо лише так ми можемо гідно зустріти народження Христа.

7. Я б радив, щоб кожен із нас у загальному був обережним із вживанням алкоголю. Є люди, які під час посту відмовляються від цього.

8. Питання полягає не у строгості посту, бо він полягає не лише у вживанні чи не вживанні чогось. Піст — це насамперед духовне приготування.

9. Потрібно починати з малого, бо ніхто не народжується

святим чи грішним. Такими стають. Тому, коли мова йде про піст, потрібно подумати, від чого ми можемо легко і реально відмовитися. Таким чином, крок за кроком, цю свободу ми зможемо відвоювати.

10. Піст, відверто кажучи, не потрібен Богу. Він потрібен нам, щоби ставати вільними і свобідними.

Джерело: «Фундація духовного відродження»

Пекло існує. Свідчення очевидців

Сьогодні щораз частіше чути голоси безбожників: «Нема пекла, пекло видумали священики, щоб ним лякати людей». Тим часом пекло – то не людська видумка, але найпевніша і найочевидніша правда. Вона є оперта на безпомилковому Божому Об'явленні, яке не можуть ослабити і захитати ніякі людські видумки; правда, що спирається на багатьох найпевніших випадках; а людський розум не тільки не може проти того нічого розумного закинути, але ще навіть ясно пізнає, що мусить бути загробна кара за гріхи, не спокутуванні гріхи тут, хоча ми не можемо тільки самим розумом пізнавати і знати, якою є та кара. Коли б люди щиро вірили в пекло, то інакше жили б. Слушно сказав Папа св. Пій IX до кардинала Плаче: «Однією з перших причин усіх наших теперішніх нещастя є те, що так зрідка говориться про пекло».

ДОВОДИ З БОЖОГО ОБ'ЯВЛЕННЯ

1. Безбожні люди інколи кажуть: «Нема пекла!» Але розумна людина, коли щось твердить, повинна своє міркування підтвердити розумними доказами.

Який же розумний досвід мають ті, котрі кажуть, що пекла нема? Жодного. Це тільки голослівне і зовсім безпідставне твердження. Бо коли їх запитати про докази, вони тобі найчастіше скажуть одне: пекла ніхто не бачив, ніхто звідтіля не прийшов. А то не є якийсь розумний доказ, бо і Господа Бога ніхто не бачив, бо коли була б якась тюрма, з якої ніхто не повернувся б, то чи можна би з з того розумного зробити висновок, що тюрми немає взагалі; подібно як, наприклад, мешканці Марса (коли б такі там були) не могли б зробити висновок з того, що ніхто від нас із Землі до них ще не прийшов, що на нашій землі жодних мешканців нема. Отож, хоча б і ніхто з пекла не повернувся, коли ми маємо певну відомість про його існування, то було би найбільшою дурістю казати, що пекла нема тільки тому, що ніхто звідтіля не прийшов.

2. Зрештою, і те не є правдивим, що пекла

ніхто не бачив і звідтіля ніхто не прийшов. Бо бачив його Господь Ісус, який його створив, і Він нам про це часто у багатьох місцях св. Євангелії говорить і застерігає нас; вряди-годи Господь Бог допускав, що і засуджені з пекла приходили і розповідали про свої терпіння, про що я напишу нижче.

Візьмімо св. Євангелію. Що ж там читаємо? У св. Матея (13, 41) каже Господь Ісус: «Пішли Син Чоловічий (Господь Ісус) Своїх ангелів, і заберуть з Його царства всі соблазни і тих, що чинять невірність, і вкинуть їх у піч вогненну. Там буде плач і скрегіт зубів». А в главі 18, 8 читаємо: «Краще тобі, каліці або кривому, ввійти у життя, ніж... бути вкиненим в огонь вічний». І в наступному реченні Господь Ісус знову повторює ту саму пересторогу: «Ліпше тобі з одним оком увійти в життя..., ніж бути вкиненим у гесну вогняну». Ту саму науку і ті самі слова Господа Ісуса висловлює Євангелія від св. Марка ще виразніше і чіткіше: «Ліпше тобі увійти в життя..., ніж іти до пекла в огонь негасимий, де черв їх не минає і вогонь не погасає» (Мр. 42). Про пекло Господь Ісус говорить і в притці про багача та жебрака Лазаря: «Помер жебрак і понесли його ангели... помер багатий, і похоронений він... Коли ж був у муках... кличучи, сказав: «Отче Аврааме, змилуйся наді мною і пішли Лазаря, щоб він намочив кінець свого пальця у воді, щоби прохолодив мій язик, бо терплю там муки полум'яні» (Лк. 16).

Найвиразніше говорить Господь Ісус про пекло як вічну кару вогню в Своему останньому засуді: «І скаже тим, котрі будуть ліворуч:

«Ідіть від Мене, прокляті, в огонь вічний, приготовлений дияволу і ангелам його... І підуть вони на муку вічну, а праведні – у життя вічне» (Мт. 25, 41-46). З тих слів Господа Ісуса найвиразніше впливає те, що як праведні матимуть життя вічне, так засуджені – вічні страждання. Господь Ісус заповів Свою страсть, Своє воскресення, Своє вознесення, збурення Єрусалиму і його святині, і стільки інших речей – і все це виконалось, тож і те передбачення з певністю здійсниться.

Отож, коли ти віриш, що Господь Ісус є Єдинородним Сином Божим, Богочоловіком, і що Його наука є Божою, непомилковою, тоді конче мусиш вірити тій Його Божій науці і Його словам, тобто мусиш вірити в те, що пекло є. А якщо ти в те не віриш, то вже тим самим і в Господа Ісуса не віриш, бо не віриш Його Божим словам, і тим самим ти не є християнином і важко грішиш, і на суд та пагубу себе наражаєш, бо сказав Господь Ісус, що «хто не вірує, вже є осуджений, що не вірить в ім'я Єдинородного Сина Божого» (Ів. 3, 18).

І якщо ти в пекло не віриш, то я запитую тебе: чому? Чи не віриш в те, що Господь Ісус сказав? Або чи не віриш в те, що Господь Ісус сказав правду? І одне, і друге – це велика помилка. Бо ті слова Ісуса є вийняті зі св. Євангелії, з найдавніших книг християнства, які є в найбільшій пошані в цілій християнській старовині, які всі християни впродовж стількох віків мали за Святі та Божі книги, написані апостолами з натхнення Святого Духа.

Коли ж було би негідно і нерозумно сумніватися у

правдивості слів Ісуса, то не менш негідно і нерозумно було би сумніватися в тому, чи те, що Господь Ісус, сам Богочоловік, сказав, є справді правдою. Значить, тому що Ісус те сказав, що засуджені підуть на вічні муки, то на правду так є, і так буде!

3. За Господом Ісусом так само про пекло навчали апостоли. Подам тобі хоч декотрі з тих свідчень. Св. Павло пише: «Ісус у полум'ї вогнистому віддасть помсту тим, які Бога не знають і не є послушні Євангелії Господа нашого Ісуса Христа, котрі за кару одержали вічну затрату» (II Сол. 1, 8). Св. Іван в своєму Одкровенні (20, 10) так пише: «І диявол... вкинений в озеро вогнисте... де будуть мучитися дні та ночі на віки вічні»; «Будуть карані вогнем... перед очима св. ангелів, і дим їх мук підноситиметься на віки вічні, і не матимуть відпочинку ні вдень, ні в ночі» (Одкр. 14); «Хто переможе, унаслідок це (небо), і я буду йому Богом, а він Мені буде сином; боягузливих і безвірних, і мерзенних, і убивників, розпусних і чарівників, ідолопоклонників і всі лжеців – пай їхній в озері, що горить огнем і сіркою; це друга смерть» (Одкр. 21, 5-8).

4. За навчанням Господа Ісуса і св. апостолів того самого завжди навчала св. Церква. Недавно віднайдено одну з найдавніших книг християнства «Навчання дванадцяти апостолів» (Дідаже), і є в ній найвиразніша згадка про пекло. Ту науку подають нам також Діяння св. мучеників. Так, в описі мучеництва св. Полікарпа з XI віку, спаленого

живцем, читаємо: «Мученики... помітували земними муками, викупляючи одного годиною дочасного мучення відвічного мучення, і вогонь їх жорстоких катів видався їм холодним, бо мали перед очима вічний і негасимий вогонь».

В Отців Церкви маємо численні свідчення про вічний вогонь пекла. Св. Іринеї у XI-му віці так пише: «Кара тих, що не вірять Божому слову... є довічною. Котрим Господь скаже: «Ідіть геть від Мене в огонь вічний», – ті будуть назавжди погублені, а котрим скаже: «Прийдіть благословенні», – ті отримають назавжди царство». Св. Кипріяні: «Пекло, палаючи завжди, палитиме засуджених, і муки їх ніколи не матимуть ні відпочинку, ні кінця... Запізно повірять в вічну кару ті, котрі не хотіли вірити в життя вічне». Св. Василій: «Якщо каються не будемо, то збуджуємо проступки, немов огонь іскри до запаленого вогню пекельного... і горітимуть всі негідники і грішники, і ніхто їх вогню не погасить». Св. Августин, великий Учитель Церкви, у дуже багатьох місцях творів цього також навчає. Наведу хоча б ті його слова, які читаємо в священних молитвах у першу неділю посту: «Якщо без виконання заповідей можна би дійти до життя тільки одною вірою, яка без діл мертва, як же тоді буде правдою те, що Господь Ісус промовить до тих, що по лівиці «Ідіть в огонь вічний», яким Він зробить закид на те, що не мали віри, але що добрих діл не чинили? Того не можна сказати, що вогонь справді буде вічний, а палення не вічне... бо Господь, передбачаючи це, закінчив так, кажучи, що: «Так підуть засуджені на вогонь вічний, як праведні – у життя вічне». Отже, буде як палення, так і вогонь вічний». І в іншому місці каже той сам Отець Церкви: «Казати в одному і тому самому значенні те, що вічне життя буде без кінця, а кара вічна буде мати кінець, є нерозумно».

Подібно висловлюються і багато інших Отців, і така є однозгідна наука віри. Висловом цієї віри Церкви є ісповідання, або Символ віри св. Атанасія, де читаємо: «Котрі чинили добро, підуть у життя вічне, а котрі зло – в огонь вічний». Це католицька віра, в котру, якщо б хто і не вірив, не може бути спасеним».

Ту віру в пекло визнава-

ла св. Церква на багатьох Соборах; між іншим, і на 5-му Соборі: «Це загальний закон, установлений Божою справедливістю, що ті, які помирають у тяжкому грісі, будуть підлягати вічним карам». На Латеранському 1V Соборі: «Всі люди воскреснуть... щоби отримати за своїми вчинками, добрими чи злими; ці матимуть з сатаною вічну кару, а ті – з Христом вічну славу». Така наука безпомилкової св. Церкви. А хто би ту науку, Самим Богом об'явлену і святою Церквою подану нам для вірування, не повірив, той тим самим не був би католиком, хоча б і називав себе ним, бо католиком є тільки той, котрий вірить в усі правди св. віри, подані нам для вірування, тобто приймає за правду і признання, визнає без сумніву і вагання.

Поміркуй добре, любий читачу, чи маєш ти віру і переконання відносно тої науки Господа Ісуса і святої Церкви про пекло.

Отже, краще вірити Богові і св. Церкві, і свій розум підчиняти об'явленим правдам; тим більше, що Господь Бог часто допускав, щоб погублені з пекла прийшли і дали нам свідчення про пекло.

ЧИ ХТО-НЕБУДЬ ПОВЕРНУВСЯ З ПЕКЛА?

Вряди-годи Господь Бог дозволяв загубленим прийти з пекла на пересторогу для інших і для підтвердження віри в пекло. Розповім про декілька таких прикладів, як найпевніших і вельми вірогідних.

1. У житті св. Франса Ксаверія читаємо, що він у Японії, у місті Кангосімі, воскресив дочку одного видатного японця, і вона, воскресла, при батькові і багатьох свідках зізналася: «Ці два (тобто св. Франс і його товариш Йоан Фернандез) вирвали мене з рук гидких катів, котрі мене хотіли кинути в великий вогонь». Внаслідок цього чуда і вона, і її батько, і весь дім навернулися до християнської віри.

2. В житті св. Франса де Перонімо, єзуїта, читаємо про наступний факт, судово перевірений і підтверджений. У 1709 році той святий давав місію в Неаполі, на прилюдному майдані, говорив, власне, про кари в пеклі. Під час тої проповіді одна жінка, що вела погане життя, стоячи у вікні, сміялася з того і заважала святому. Тоді святий, Богом натхненний, звернув-

Христос виводить праведників з пекла (фреска Андреа Бонаїуті в церкві Санта-Марія-Новелла, Флоренція. 1365-68 рр.)

ся до неї: «Вважай на себе, бо якщо ти будеш опиратися Божій ласці, то протягом восьми днів тебе Господь суворо покарає». Нещасна нічого собі з того не робила і далі заважала святому. По восьми днях закінчувалась якраз місія, і святий знову проповідав. Вікна нещасної грішниці, що заважала йому під час місії, були зачинені. Святий запитав про причину. Йому сказали, що вона перед кількома годинами померла. «Померла? – сказав святий з Божого натхнення. – Тоді ходім до неї, нехай вона нам скаже, що тепер з нею діється». Зараз зійшов з проповідальні і в товаристві багатьох людей пішов до померлої, там клякнув і гаряче молився, а потім голосно звернувся: «Катерино, встань і скажи нам, де ти є тепер?» На те померла піднесла голову, розплющила очі, які мали дикий погляд, і з виглядом великого відчаю на обличчі виклинула понурим, страшним голосом: «Я – в пеклі!» Потім голова відразу впала, і померла вернулась до стану, в якому перед тим була. «Я був присутній на тій події, але я ніколи не потраплю описати враження, яке вона справила на мене і на всіх присутніх, ані теж не в силі описати те відчуття, яке відчуваю кожного разу, коли, ідучи коло того дому, спогляну на вікно, таке пропам'ятне. Бо відразу чую слова: «Я – в пеклі!»

3. Читаємо в Житті св. Макарія – пустинника, що він, ідучи одного разу, натрапив на череп трупа. Затримався, і запитав (видно, що з Божого натхнення), чия би то була голова. В тій хвилині отримав відповідь: «Я – череп колишнього жерця ідолів». «Якщо так, то ти – голова погубленого». «На жаль, це правда, бо моя

злоба кинула мене в безодню страшних мук». «Скажи мені щось про пекло». «Нічого іншого тобі повісти не можу, як тільки одне, що моя душа переносить найжорстокіші катування, але не розуміє, що таке пекло».

4. Подібний приклад маємо в житті священика нашого Чину Вернарда Кольнаго, про що розповідав він сам. У себе він мав череп, щоб дивитися на нього, пригадуючи собі про смерть. Одного дня спав йому на думку сумнів, чи це часом не голова загубленого. В гарячій молитві осмілювся попросити Господа Бога об'явити, щоб той череп, якщо він належить погубленому, затрявся. Ледве закінчив молитву, як череп почав у жадливий спосіб кидатися, даючи виразний знак, що це – череп загубленого.

5. У 1604 році трапився такий випадок із погубленим, який маємо описати в житті блаженного Ришарда з чину св. Франціска, замученого в Японії за св. віру. Жили в Брюсселі двоє друзів, великі негідники. Однієї ночі, після безбожної гулянки, один з них повернувся додому і мав уже лягати спати, коли тут пригадав собі, що обіцяв умираючій матері, що ніколи не ляже спати, не відмовивши три рази «Богородице Діво». Дуже йому не хотілося це робити, бо був підпитий і сплячий, але перемиг себе, клякнув і, як міг, відмовив три рази «Богородице Діво». Ледве скінчив, хоч двері були замкнені, побачив перед собою товариша своєї нічної гулянки, гидкого і цілого в вогні, і він до нього так промовив: «Я – загублений, моє тіло лежить на вулиці, а душа – в

пеклі. Подякуй Матері Божій, що ти не в пеклі, так як я». Сказавши це, щез. Тоді той юнак моментально отверзів, упав на коліна і гаряче подякував Матері Божій за порятунок... По хвилі вибіг на вулицю, знайшов мертвим нещасного приятеля, який йому перед хвилиною показався з пекла. Це ще більше його вразило. Тут він почув дзвінок, що закликав на Утреню в церкві синів св. Франціска, пішов туди, розповів про свій випадок, показав мерця, чорного, як вуголь, що лежав на вулиці, і просив прийняти себе до монастиря на покаяння. Той факт перелякав багатьох і був причиною вступу в ченці блаженного Ришарда і багатьох інших. Св. Альфонс Ліґуорі каже, що це трапилось із самим блаженным Ришардом, і що це було причиною його навернення і вступу в ченці. Подібних прикладів маємо дуже багато в «Життях Святих».

6. Єпископ Сеґюр у своєму творі наводить про пекло декілька випадків із новіших часів. Один трапився у власній родині. Його дід по матері, граф Розтопчин, московський генерал-губернатор, жив у великій дружбі з генералом графом Орловим. Одного дня граф Орлов розмовляв зі своїм другом генералом В., таким самим недовірком, і тоді вони почали насміхатися із релігії, особливо ж із пекла. «Однак, – каже Орлов, – якщо там щось є за заслугою цього життя...» «Отож, добре, – відповів генерал В., – той із нас, котрий туди піде перший, нехай повернеться, щоб розповісти про це іншому». «Чудова думка! Згода!» І дали собі на те слово. Декілька тижнів згодом (то були часи наполеонських воєн), коли вранці граф Роз-

топчин одягався, до нього влетів граф Орлов у піжамах, в тапочках, з розхристаним волоссям, з жахом на лиці, і сказав, що ось щойно він бачив генерала В., блідого, який показував правою рукою на поранені груди і сказав до нього: «Пекло е! І я – в ньому!» – і по тих словах щез. Незабаром після цього прийшло повідомлення з поля бою, що, власне, того самого дня, в тій самій годині, генерал В. упав неживий на полі бою, пробитий кулею в груди.

7. У 1873 році одна з повій у Римі померла в шпиталі без поєднання з Богом. В тій самій хвилині вона з'явилася, огорнена пекельним полум'ям, своїй подрузі (яка ще не знала, що та нещасна померла) і так до неї сказала: «Я загублена! І якщо ти не хочеш зазнати моєї долі, то покинь те безчесне місце і звернись до Бога!» Та заверещала, побудила своїх сонних товаришок, і ніхто не міг її втихомирити. Рано досвіта вона покинула цей соромний дім і цілком навернулася до Господа Бога. Власниця того безсоромного дому захворіла, призвала священика, перепросила всіх за давнє згрішення і померла, поєднана з Господом Богом. Весь Рим хутко про це довідався.

8. Священик Келер у своєму творі про пекло подає ще такий випадок. Недавно жив у місті Раав, в Угорщині, один відставний ротмістр, відомий раніше як дуже веселий, а потім – дуже поважний і побожний. Причиною до виходу з війська і зміни його характеру та життя була така подія. Той ротмістр був у великій дружбі з одним офіцером. Одного дня він сподівався його відвідин у означеній годині. Час минув, а офіцер не прийшов. Ротмістр був тим дуже здивований і занепокоєний. Раптом появився перед ним офіцер у постаті, вельми пригнобленій та смутній, і промовив такі слова: «Друже, я загинув на війні!» Сказавши це, щез. Занепокоєний ротмістр мерщій наказав осідлати коня і поїхав до помешкання свого приятеля, де застав його неживим.

Взято з книги «Куди йдеш?» (В-во о. василіяна «Місіонер», 1998 р.)

Джим Кевізел: Не бійтеся, що світ назве вас ненормальними. Світ завжди так робив!

(Продовження, початок у попередньому числі «Мети» 9\137 за листопад 2017 р.Б.)

Перебуваючи в Хорватії, виконавець ролі Ісуса у фільмі Мела Гібсона «Страсті Христові» Джим Кевізел дав інтерв'ю Хорватському католицькому радію.

І ще щось: ми всі мусимо зрозуміти, що одного дня ми помremo. Чи знаєте когось із 1492 року? Я знаю хіба що Христофора Колумба. Але і він помер. Всі вмирають. А в нашому часі люди поведуться так, ніби вони житимуть вічно. Вони реально навіть так думають. Чи ми йдемо на війну, чи живемо у мирний час, ми все одно помremo. І сьогодні, коли люди заробляють великі гроші і прив'язуються до них, вони мусять бути свідомими, що на другий світ вони їх не візьмуть. Всі ми змушені будемо стати перед судом, і все таємне виявиться.

Але, незважаючи ні на що, ще є добрі католики, навіть у США, де більшість людей настільки бояться смерті, що не хочуть навіть про неї чути. Настільки бояться хреста, що це у них викликає паніку. Але хрест для нас, християн, – знак спасіння! Це я зрозумів, коли працював над «Страстями». Тоді багато людей говорили: «Тільки не хрест! Йой, цей фільм... Його неможливо буде дивитися...». Я таких людей запитую: «Як ти будеш поводитися, коли твоя мати буде помирати?» Зазвичай отримую відповідь, що це надто важко, що на таке неможливо дивитися, що вони цього не витримають. Так люди через власний егоїзм відвертають голову навіть від терпіння своїх найближчих, бо їм, бачте, важко дивитися на них, коли вони безпомічні, коли помирають. А всі знають і розуміють, що людині, яка помирає, є набагато важче, коли працював над «Страстями». Люди відвертаються від терпіння, від хреста, від смерті. Але це – складова частина шляху спасіння і життя тих, хто хоче наслідувати Христа.

Ми зробилися надзвичайно егоїстичними. Тому потрібно перебувати у вірі, адже віра нас виправляє. Я би порівняв віру з хіміотерапією. Коли людина хворіє раком, то вона мусить пройти хіміотерапію. Вона може сказати, що я, мовляв, нічого не бачу, тому я не вірю в хіміотерапію. Проте за якийсь певний час ти сам бачиш, що тобі випадає волосся. Подібне відбувається з нами на Месі. Незважаючи на те, що на початку ми жодних змін не бачимо. Але з часом ми починаємо зауважувати, що Меса на нас діє. Часто ми не усвідомлюємо собі зла, яке є довкола нас, але якщо ми приймаємо участь в Месі, то ми починаємо зауважувати це. Вона – як «хіміотерапія» Святого Духа, яка нам показує капкани зла, яке нас перш за все прагне ізолювати, а тоді відтягнути від Бога у вічну пропасть.

– Які Ваші стосунки з Богородицею?

– До свого одруження я дуже рідко молився на вервиці. Скажу відверто: я навіть не знав, як на ній правильно молитися. Аж поки не одружився з хорваткою. Батьки моєї дружини – хорвати з Хорватії. Коли ми одружилися, я часто збиткувався з неї, коли вона молилась вервичку. Тепер мені соромно за це. Я виріс у школах 70-80-х, коли модно було говорити слово «свобода». Ця так звана свобода повністю руйнує людську гідність. Коли в 1973 му прийшла легалізація абортів, то став популярний лозунг: «Моє тіло – мій вибір!» І ця лібералізація зробила своє – вбивство ненароджених стало легальним, і це відкрило двері іншим формам зла. Це, на жаль, вплинуло і на Церкву, і на людей в Церкві, які перестали виконувати своє послання в повноті. Проте Бог завжди піднімає святих в Церкві, як, наприклад, Падре Піо чи св. Франциск. Але таких людей переслідують. Не тільки суспільство, але навіть і сучасні фарисеї та садукееві всередині Церкви. Але кожен буде відповідати за свої діла перед Богом.

Люди часто звинувачують священників, але забувають, що і миряни – теж Церква, в якій кожен іншого провадить, або йому свідчить, і кожен відповідає за якість свого свідчення. Зараз так багато незнання... Зараз так багато католиків

Продовження у колонці на стор. 13

ЗВІДКИ ХРИСТІЯНИНУ БРАТИ ГРОШІ НА ЦЕРКВУ?

Сьогодні у фінансового тренера Олександри Грудзевич запитуємо про те, як формувати бюджет на пожертви.

Уже саме формування питання «звідки брати гроші на церкву» налаштовує на стереотип про те, що християни – це люди, в яких немає грошей. Однак це не так, бо одним із беззаперечних джерел задоволення для християнина є праця, яка має бути оплаченою. Тому пожертва – це частина доходу, і її варто формувати за певними правилами. Це і є благочинність. Те, що рекомендую: з будь-якого доходу одразу відкласти на благочинність 10%. Вже далі – індивідуальне питання, куди саме спрямувати ці кошти: церква, спільноти, на Службу Божу, підтримати чийсь проєкт, на лікування тощо.

Наприклад, якщо отримали 1000 грн – 100 грн (10%) відразу відкладаєте на благодійність. Ці кошти відразу можна віддати на пожертву. Однак можна і розділити їх на певний час, коли інших доходів не передбачається.

Також можливо таке, що від-

кладені кошти можна спрямувати й на інші потреби, окрім суто церковних. Наприклад, хтось звернувся до вас із проханням підтримати музичну школу в якомусь селі. Чому ні? Музика – це мистецтво, це розвиток. І в цьому випадку ваша пожертва – це значний вклад у духовний розвиток дітей.

Вище описана ситуація, коли на все інше вам вистачає: ви даєте не з надлишку. Допоки ви на етапі «збільшення бюджету», тобто шукаєте шляхів розширення свого доходу, я не

рекомендую віддавати більше, ніж 10%. Більше того, якщо у вас є борги, то можливо давати на благочинність і меншу частку. Бо ваше першочергове завдання – погасити борги.

Інша справа, якщо доходи зростають: всі потреби задоволені, ви нормально харчуєтесь і відпочиваєте, і у вас залишаються кошти, які ви можете віддати на благодійність, то варто збільшити суму грошей на благодійність. В Україні існує безліч можливостей для цього.

Отож, з кожного свого доходу одразу ж не забуваймо відкласти 10% для того, щоб виявити свою вдячність Богові за те, що маємо. І ніяких зайвих питань та проблем із тим, де взяти гроші до церкви на пожертву, у вас не виникатиме.

Розмовляла Тетяна ТРАЧУК
«Дивен світ»

«Ми живемо у світі, де всі про всіх усе знають» – кілька тез про Церкву в об'єктиві медіа

Які позиції зараз посідає тема релігії в медіа? Як журналісти висвітлюють церковне життя в Україні? Про якість релігійної журналістики та виклики, які постають перед Церквою та засобами масової інформації. Про ці та інші теми йшла мова в програмі «Відкрита Церква. Діалоги». Гостем студії був директор Релігійно-інформаційної служби України Тарас Антошевський.

Зараз про релігію пишуть усі, навіть ті, які в ній не розуміються. Але якщо колись потрібно було шукати цю тему в розділі «культура», то тепер – у блоках «суспільство», «політика» і «скандали».

Скандали – це одна з улюблених тем журналістів. Журналістика – це також бізнес. Заробляти гроші на «мирних» новинах набагато важче, ніж на скандалах. Такі правила диктують не тільки медіа, а й його «споживачі».

Нам усім потрібно зрозуміти, особливо душпастирям, що ми живемо у світі, де всі про всіх усе знають. Є соціальні мережі, Інтернет і більше доступу до будь-якої інформації. Колись інформація йшла в одному напрямку, а тепер є і зворотна реакція.

Журналістам не слід боятися знайомитися ближче зі священниками різних конфесій, а Церкві – бути відкритою для медіа. Якщо журналісти керуються своїми конфесійними вподобаннями, то є ризик відійти від принципу об'єктивності.

Церковні медіа зараз якісно зростають, з'являються медіа-продукти, створені на високому рівні. Проте загалом релігійним медіа в Україні ще бракує про-

фесійності. Наприклад, передруковувати чужі матеріали і регулярно «забувати» на них посилатися – це не відповідає стандартам журналістики.

Релігійні медіа працюють на закриті аудиторії. Вони не є, умовно кажучи, «місіонерами». Вони працюють там, де їм добре і зручно, а в цьому є небезпека. Чому? Таким чином починають формуватися секти.

Коли церковне керівництво нарікає, що медіа пишуть про них погано, то причину слід шукати насамперед у собі. Це означає, що вони не подбали про те, щоб у них були власні добрі ЗМІ, які би працювали професійно. Дуже часто релігійні медіа створюються з ініціативи окремих людей чи спільнот, а не офіційних церковних структур.

Церква не повинна боятися негативних матеріалів про себе. Деколи медіа є «лікарем», який може поставити «діагноз», знайти «хворобу», на яку потрібно відреагувати. З іншого боку, потрібно подбати, щоб від Церкви виходила якісна і професійна інформація.

Українське релігійне середовище є чутливим. Його дуже легко «завести», і це використовують в інформаційних міжконфесійних війнах. Але дуже часто той, хто кричить про проблеми іншого, намагається таким чином приховати власні.

Провокативні та неправдиві публікації щодо Церкви можна використати проти тих, хто це зробив. Потрібно перевірити інформацію, зафіксувати докази (наприклад, зробити «принтскрін») і підготувати якісний викривальний матеріал.

Департамент інформації УГКЦ

Виставка «Апостол душ пастирства мігрантів» у Львівському історичному музеї

У Львівському історичному музеї (площа Ринок, 6) триває виставка «Апостол душпастирства мігрантів», присвячена вшануванню пам'яті координатора для українців Італії, секретаря пасторально-міграційного відділу Української Греко-Католицької Церкви отця Василя Поточняка (1974-2015). Мета виставки – показати багатогранність пастирської праці духівника за кордоном: від створення церковних громад мігрантів до відстоювання їх трудових прав на чужині, підтримки рідної мови, традицій, пропагування української культури у світі. Отець Василь Поточняк був великим патріотом України і будителем національної свідомості, послідовником подвижницької праці Митрополита Андрея і Патріарха Йосифа.

ЛЬВІВСЬКИЙ
ІСТОРИЧНИЙ
МУЗЕЙ

АПОСТОЛ
ДУШПАСТИРСТВА
МІГРАНТІВ
Виставка

Запрошуємо щодня, крім середи, з 10.00 до 17.30 за адресою: пл. Ринок, 6, кам'яниця Корнякта, виставковий зал, III поверх.

На виставці представлено близько 300 пам'яток. Матеріали передані Музеєві родиною отця Василя Поточняка (сестрами Світлавою і Ніною), пасторально-міграційним відділом УГКЦ (владикою Йосифом Мілянком та отцем Андрієм Гахом), представниками церковних громад Італії (Брешії, Болоньї, Риму, Реджіо-Емілії та Мілану), приватними особами – знайомими, друзями, сподвижниками отця Василя Поточняка.

Головним експозиційним матеріалом стали документи, світлини, особисті речі, священничий одяг, ікони, міграційна періодика, релігійна література, предмети побуту, сувеніри з подорожей, подарунки та багато інших речей.

Експонати виставки утворюють три головні комплекси:

- дитинство, навчання і душпастирська праця у Дрогобицькій духовній семінарії;
- координаторство українських громад Італії;
- духовне служіння отця Василя на посаді секретаря пасторально-міграційного відділу УГКЦ.

Перший комплекс пам'яток відображає дитячі роки отця Василя, формування його національної та духовної свідомості, навчання у Люблінській духовній семінарії (участь у театральних виставах, спів у хорі «Мойсей» тощо), перші кроки у душпастирському служінні (дияконські та ієрейські священства у рідному селі Лімна), викладацька праця у Дрогобицькій духовній семінарії (проведення духовно-відпочинкових літніх таборів для молоді «Сарепта», започаткування та видання молодіжного християнського часопису, місячника «З любов'ю – у світ», заснування молодіжно-

го братства та молодіжного церковного хору «Відлуння».

Тема координаторства українських громад Італії висвітлює різнобічну діяльність отця Василя Поточняка. Зокрема, створення понад 70 церковних громад у містах Італії, заснування християнського часопису «До Світла», паломництво до святинь Італії та Європи з українськими громадами, заснування міжнародної пішої прощі мігрантів «Самбір-Зарваниця», опіка культурним та громадським життям трудових мігрантів (проведення форумів українців Італії, заснування «Дня Матері», участь у виборах 2004 та 2006 років, активна духовна і фінансова підтримка Помаранчевої революції в Україні, видання «Трудової» поезії (поезія, яка була написана самими мігрантами), відзначення усіх українських національних свят та збереження наших традицій за кордоном.

Третій комплекс матеріалів представляє роботу отця Василя на посаді секретаря пасторально-міграційного відділу УГКЦ, акцентує на основних заходах, які проводив відділ (конференції, місійні поїздки, видання релігійної літератури). Завершальний акорд виставки – пам'ятки, які показують незламну силу духу отця на шляху боротьби

з важкою хворобою.

Окремим експозиційним комплексом представлено фрагменти пересувної виставки «Наші в Італії», яка була відкрита отцем Поточняком у Римі для ознайомлення з реальним становищем українського заробітчанства в Італії. Це перша і єдина виставка документів, матеріалів, вірців прикладної та поетичної творчості, світлин про життя, свята та будні українських трудових мігрантів в Італії.

Дирекція Музею та працівники відділу висловлюють щире подяку всім, хто долучився до створення виставки: родині отця Василя, владі Йосифу (Мілянку), отцю Андрію Гаху, Мирославі Лебідь, Василю Задворняку, Євгенії Барановій, Ірині Винник, Олесю Городецькому, Любі Долинчук, Оксані Пронюк, Марії Винарчик, Богдану Пилипіву, Надії Бунь, Галині Заячківч, Марії Милько та багатьом іншим жертводавцям.

Заохочуємо всіх відвідати виставку «Апостол душпастирства мігрантів» у Львівському історичному музеї. Гід Ольга Строж радо розповість про різнобічну пастирську працю отця Василя. Номер її контактного телефону – 0674262956.

За матеріалами сайту
Львівського
історичного музею

свідомо йдуть проти вчення святої Церкви, викривляючи Істину і пристосовуючи все, щоб себе оправдати! Вони будуть відповідати за свої слова і діла перед Богом, за своє відкидання вчення Церкви.

Моє розуміння і тлумачення того, що відбувається, зараз полягає в тому, що ми, католики, дуже часто є дуже наївними. Мене часом протестанти запитували: «Чому ви звертаєтесь до Марії, якщо можна напряму звертатися до Ісуса?» Насправді ж Марія нам допомагає здійснити ті добрі наміри, які ми маємо стосовно Її Сина.

Одного разу я чув гарну притчу: наші наміри як яблуко. Але це яблуко має частини, які уже гниють. Це – наші викривлені наміри. А це яблуко ми хочемо подарувати Великому Цареві. А з таким яблуком не пасує стати перед Великого Царя! І тому Марія, маючи розуміння щодо нашої грішності, чистить ті частини яблука, які є нездоровими, які би, можливо, образили Її Сина, і подасть це яблуко Йому на золотому підносі. А Великий Цар не зверне увагу на ті частини, яких бракує, а зверне на те, що Його улюблена Мати принесла Йому на золотому підносі яблуко. Приклад цього маємо на весіллі в Кані Галілейській. На перший погляд, Ісус дуже брутально відповідає Своїй Матері. Проте, здається, Ісус хоче сказати, що в нашій середині відбувається постійна боротьба між добром і злом. І кожен мусить вибирати сторону. Сьогодні ж більшість людей не хочуть обирати сторону, не хочуть бути у цій боротьбі ні на стороні добра, ні на стороні зла. Вони не хочуть бути ні добрими, ні злими. Вони хочуть бути посередніми. Але те, чому люди перестали бути свідомими, це те, що навіть якщо ти й не обираєш сторону, це все одно твій вибір. І про таких Ісус дуже ясно каже: виплону тебе із своїх уст!

Сьогодні люди не люблять слухати таких речей. Але краще нехай чують. Вони мусять це почути. Це щось, якби ви кричали до свого брата: брате, насувається пожежа, яка пожере всіх нас! А брат вам безтурботно відповідає: вибач, не зараз, в мене вечірка, мені ще тільки цього в житті бракувало...

Це одне зауваження стосовно наших сучасників: люди, які відвернулися від нашого Небесного Отця, насправді дуже бояться диявола. У своєму страхі вони дивляться тільки на злого, замість більше дивитися на Бога і мати більше страху Божого. Адже коли перестаєш дивитися на Небесного Отця, то ризикуєш втратити все! Люди, які панічно бояться диявола, не розуміють, щоб Бог створив усе, в тому числі й цього падшого ангела. Для чого тоді перебувати в постійному страху від сотворіння, яке добровільно відділилося від Бога? Чи не краще вибрати шлях страху Божого?

– *Наскільки важливим для Вас є Таїнственне життя?*

– Я можу говорити про це тільки з власного досвіду. Реально я почав жити Таїнственным життям, яке мене переіменувало, в часі зйомок фільму «Страсті Христові». Протягом зйомок я кожного дня приступав до св. Причастя. Чому? Тоді я ще цього не розумів. Тепер розумію: якщо Ісус є реально присутнім у Євхаристії, то чому я маю не дозволити Йому увійти в мене? Те, що відбувається в Причасті є те, що Ісус повністю з'єднується зі мною, входить в кожен мою клітину, в кожний закуток мого ества. Ця маленька частинка Тіла робить мене подібним до Христа!

В часі зйомок цього фільму я також кожного дня приступав до Таїнства Примирення. Я не хочу сказати, що я рекомендую це. Але коли я грав роль Ісуса – Людини, яка не є грішником, а Богом, я вважав, що це є частиною необхідного приготування до цієї ролі. Також я кожного дня був на Адорації Найсвятіших Тайн. Отже, щодня я приступав до Сповіді, до Причастя і був на Адорації. Пізніше, передивляючись сам фільм, я міг сказати: не граю я Ісуса – це Він проявляє Себе через мене. Набагато легше жити Євангелієм, коли дозволити Ісусові, щоб Він нас провадив.

Практично постійно в часі зйомок «Страстей» я відчував, що Ісус мені говорить: «Іди й говори світові, дозволю, щоб Я увійшов у їхні серця, щоб їхні серця стали джерелами Моєї любові!» Завжди існує різниця між тілесним і духовним, і якщо дозволимо Ісусові увійти в нашу тілесність, вона переображається. Це дуже важливо у шлюбі. В шлюбі мусите постійно йти на компроміси. В ньому двоє стають одним. І цей процес можливий тільки через Христа і в Христі. Адже неможливо через світ стати одним – світ говорить тільки «я, я і тільки я!!!». Люди, які не будують свій шлюб на Христі, віддаляються, розводяться, вбивають абортами своїх дітей. І це відбувається по цілому світі. Тому Таїнственне життя – це імператив для успіху. І не бійтеся, що світ назве вас ненормальними. Світ завжди так робив!

Джерело: «Католицький оглядач»

Шпиталь Шептицького – місце надання медичної допомоги з понад столітньою традицією

У 2018 році виповнюється 115 років від часу заснування Шпиталю – «Народної лікарниці». Сьогодні ми прагнемо відновити найкращі моделі медичного та соціального супроводу, консультування та допомоги у цьому закладі. Одним із таких кроків є відновлення традиції волонтерського консультування найкращими українськими лікарями у Шпиталі Шептицького. Нами укладена домовленість про консультативний прийом лікарів-професорів із обласної лікарні, які, завдяки багатому досвіду роботи і вмінню лікувати складні захворювання, люб'язно погодилися консультувати пацієнтів Шпиталю.

Зазначаємо, що свою діяльність Шпиталь провадить за принципом соціального підприємництва: послуги є платні, але водночас кожен, при потребі, може скористатися медичною допомогою на безоплатній основі. Така діяльність відображає зміст благодійності у контексті, що благодійність – це і спосіб отримати, і спосіб віддати.

Адже благодійник – кожен, хто звертається за послугами до Шпиталю, бо при оплаті медичних послуг у Шпиталі Ви допомагаєте тим, хто неспроможний сам заплатити за якісні медичні послуги (рентген, УЗД, аналізи та ін). 10 % від оплаченої Вами вартості за медичну послугу зараховується у Шпитальний фонд допомоги всім, хто потребує підтримки.

Усвідомлюючи покладений засновником Шпиталю обов'язок служіння людям у медичній та соціальній сфері, зазначаємо, що для Вас у Шпиталі Шептицького діють такі послуги:

- консультативно-діагностичне відділення (обстеження, консультації лікарів, сучасна лабораторія для біохімічних і клінічних аналізів та ін.);
- відділення паліативного лікування (догляд невеличково хворих);
- хоспіс вдома – виїзна бригада із послугами догляду важкохворих пацієнтів вдома та супро-

Шпиталь імені Митрополита Андрея Шептицького

від їх родин (у межах м. Львова);

– Центр психічного здоров'я: психологічна, психотерапевтична, духовна опіка, консультування психіатра;

– проект «Домашня опіка» – соціальний до-

гляд одиноких соціально незахищених осіб у домашніх умовах;

– програма випозичення реабілітаційного обладнання.

Діючи у медичній та соціальних сферах від імені УГКЦ, Шпиталь Шептицького прагне надавати пацієнтам комплексу допомоги на основі ідеї цілісного підходу до розуміння життя людини: «дух-душа-тіло». У своїй щоденній роботі працівники Шпиталю, керуючись загальнолюдськими та християнськими цінностями, прагнуть донести до кожного ідею милосердя, співчуття та підтримки.

Програми благодійності у Шпиталі скеровані на допомогу:

– постраждалим на Майдані, учасникам АТО та їх родинам, внутрішньо переміщеним особам, студентам, духовенству, людям з особливими потребами та їх родинам, соціально незахищеним особам та всім, хто потребує допомоги.

Графік консультативного прийому лікарів-професорів:

ПІБ лікаря	Спеціальність	Дні та години прийому
Сизон Орися Орестівна – Зав. кафедри ЛНМУ, доктор медичних наук, доцент	Дерматологія	Перший четвер щомісяця 10:00 – 13:00
Дутка Роман Ярославович – зав. кафедри ЛНМУ, доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України	Внутрішні хвороби (терапія)	Друга п'ятниця щомісяця 11:00 – 13:00
Надашкевич Олег Никонович – зав. кафедри ЛНМУ, доктор медичних наук, професор, академік Академії наук Вищої освіти України	Ревматологія, дерматологія	Третя п'ятниця щомісяця 10:00 – 13:00
Негрич Тетяна Іванівна - професор кафедри неврології, в. о. проректора з наукової роботи, доктор медичних наук	Неврологія	Перший понеділок щомісяця 15:00 – 17:00
Урбанович Аліна Мечиславівна – зав.кафедри ЛНМУ, кандидат медичних наук, доцент	Ендокринологія	Перша п'ятниця щомісяця 10:00 – 13:00
Чоп'як Валентина Володимирівна – зав. кафедри ЛНМУ, доктор медичних наук, професор віце-президент Укр. товариства імунології, алергології та імунореабілітації, Заслужений лікар України	Імунологія, алергологія	Другий четвер щомісяця 11:00 – 13:00

Реєстратура: (032) 235 22 66 (032) 235 22 69 (068) 699 15 67

Графік роботи: понеділок-п'ятниця: 8:00 – 18:00

Наша адреса: вул. Є. Озаркевича 4, м. Львів www.spital.org.ua

(Продовження, початок – на 14 стор.)

Аллаха, то немає необхідності їх зберігати. Дійте, виходячи з цього, і знищте їх».

Поштовхом до розвитку європейської науки і культури стали також біженці-візантійці, які, втікаючи від мусульманських агресорів, принесли в XV ст. в Європу багато творів античної мудрості.

10. *Феодали мали право «першої шлюбної ночі» з друзинами своїх васалів.*

Насправді не існує жодного документу, який би це підтверджував. Більшість істориків сучасності вважає це вигадкою або невірним трактування окремих історичних документів.

Більше того, таке «право», яки воно існувало, то явно б суперечило християнській доктрині й не могло б залишитися без уваги Церкви. Проте невідомий жодний документ, який би говорив про таке «право».

11. *У Середньовіччі городяни і селяни платили неймовірно високі податки.*

Насправді ж податковий тягар городян і селян складався з 20%, які можна було заплатити натурою, грішми або власною працею. 10% ішло феодалу за користування землею, за захист, який феодал надавав своїм підданам, а 10% складала десятина на користь церковної громади.

Найбільший податковий тягар лягав на плечі купців, які вимушені були платити різні мита та окремий податок на торгівлю.

12. *У Середньовіччі Інквізиція спалила мільйони єретиків.*

Насправді церковна Інквізиція створена щойно 21 липня 1542 року буллою Папи Павла III «Licet ad inquisitionem». А перше спалення єретиків зафіксовано у 1022 році в Орлеані, коли французький король Роберт II Побожний розпорядився спалити 12 священиків, звинувачених у ересі. Середньовічне державне законодавство розглядало ересь як злочин проти держави на рівні фальшування грошей і королівських документів. За це належала смертна кара через спалення на вогнищі. Далі застосування цієї юридичної норми почало розростатися Європою. Щоб якось цьому зарадити, Папа Григорій IX у листопаді 1231 року забрав у єпископів, оскільки вони доволі часто перебували під тиском політичної влади, право розглядати злочин ересі й передав це право оо. Домініканцям. Визнання провини, вирване за допомогою тортуру, Інквізиція вважала недійсним.

Новітні історичні дослідження стверджують, що навіть не 1% справ, які розглядала Інквізиція за весь період свого існування у формі карального органу, не завершилися обвинувачувальними актами в твердоголовій ересі, які призвели до смерті засуджених.

Іншим моментом є існування іспанської Інквізиції – державного органу, проти існування якого Церква неодноразово гостро протестувала. Об'єднання іспанських королівств у 1474 р. та Реконкіста – визволення решти Іспанії від мавританського панування, що завершилось у 1492 р., поставили питання державної безпеки Іспанії. Великою частиною нового населення Іспанії були новонавернені з ісламу або юдаїзму християни, які часто вороже ставились до нових господарів країни та прийняли християнство тільки сповидно, щоб обезпечити себе перед переслідуваннями, оскільки того ж таки 1492 р. Іспанія вигнала зі своєї території мусульман та євреїв, які на ділі хотіли сповідувати свою віру. Тут варто зауважити, що велика частина євреїв, вигнаних з Іспанії, отримала прихисток у Папській державі.

Стикнувшись загрозою зсередини держави, Іспанія створила свою власну державну Інквізицію, яка за весь час свого існування розглянула 44.647 справ звинувачення у ересі. 1,8% цих судових розглядів завершилися смертними вироками. За весь час існування іспанської Інквізиції Рим відмовлявся визнати її як законне явище та вимагав її розпустити.

13. *У Середніх віках Католицька Церква користувалася в Європі безмежною владою.*

Це – ще один міф про Середні віки. Насправді увесь цей час Церква змушена була провадити важку боротьбу проти спроб світських володарів – королів, царів, князів – керувати церковними справами. Неодноразово папи були змушені втікати з Риму від військ католицьких володарів. Окрім цього, саме на Середні віки припадає так званий «Авіньйонський полон» папства, коли папи змушені були перебувати у французькому місті Авіньйон, перебуваючи практично під владою французьких королів.

14. *Феодали, відлучаючись на довгий час із дому, вдягали своїм друзинам «тояє вірності».*

Насправді ця легенда з'явилася щойно в еротичній літературі XIX ст. і не має жодного реального підґрунтя під собою. Більше того, такий пояс призвів би до смерті жінки в дуже короткому проміжку часу.

В часі ж відсутності чоловіка-феодала його дружина ставала управителькою усього чоловікового майна.

15. *Середньовічні європейські монархи мали нічим не обмежену владу.*

Насправді влада європейських монархів була дуже обмежена різними прямими і непрямыми обмеженнями як на рівні законодавства, так і на рівні договорів, які пов'язували монарха з його васалами.

Нічим не обмежений абсолютизм Людовіка XIV у Франції – це спадок епохи Просвітництва, а не Середньовіччя.

У той же ж час у сусідів європейців – московитів та мусульман – влада володаря дійсно нічим не була обмеженою від самого початку.

о. Орест-Дмитро ВІЛЬЧИНСЬКИЙ
За матеріалами: <http://catholicnews.org.ua>

27 листопада 1096 року розпочався перший Хрестовий похід. Що стало його причиною?

Після смерті Мухамеда орди ісламських завойовників розпочали свій похід проти християнської Візантії. Ісламське завоювання християнської Північної Африки та християнського Близького Сходу супроводжувалося насильницькими наверненнями християн на іслам.

Досить швидко впали такі центри християнства як Єрусалим, Дамаск, Александрія. В часі цих походів мусульмани знищили 30 тис. християнських храмів. Мусульманські завойовники завоювали Піренейський півострів, вдерлися у Францію із заходу та неодноразово підступали під стіни Царгороду зі сходу. Мусульмани не приховували, що їхньою ціллю є підкорення християнської Європи.

Пік мусульманських погромів проти християнських святинь сягнув у 1009 році, коли халіф Абу Алі аль-Мансур аль-Хакім зруйнував базиліку Воскресіння в Єрусалимі (базиліка охоплює Божий Гріб і Голготу). Ситуація погіршилась і через унеможливлення християнським паломникам відвідування Святої Землі.

Прямими причинами I-го Хрестового походу стали такі речі:

1. Мусульмани зламали договір, який гарантував безпеку

християнським паломникам та захищав християнські святині від руйнування. Християни під мусульманським пануванням були переслідувані, християнські храми руйнувалися, а паломники часто ставали предметом работоргівлі.

2. Християнська Візантія неодноразово зверталась до Заходу з проханням про військову допомогу проти мусульманських агресорів.

3. Гостро стояло питання збереження християнської присутності на Близькому Сході, безпеки паломників та порятунку християнських святинь від цілковитої руйнації.

Якщо історики з часів епохи так званого Просвітництва постійно намагалися очорнити Хрестові походи, як загарбницькі акти «злобних християн» проти «мирних мусульман», то сьогодні вчені все більше схиляються до спроб об'єктивно оцінити ці оборонні війни християн проти мусульманських агресорів. Так, професор історії з Університету у Грайфсвальді д-р Еґон Флайґ стверджує, що, закликавши Європу до Хрестового походу, Папа Урбан II «вчинив цілком правильно. Якби Царгород впав у 1100 році, то величезна мусульманська військова

потуга увійшла б у Європу на 400 років раніше. У такому випадку, очевидно, не відбувся би розвиток європейської культури: не було б Маґдебургського права, не існувало б поняття про конституційні права і обов'язки, не було б катедр, не відбувся б Ренесанс, не було б ніякого розвитку науки... Адже у країнах, завойованих мусульманами, зникла свобода! Греція – чудовий приклад цього. Ексцеси, які відбувалися в часі Хрестових походів, і які засуджували Римські Папи, слід все ж таки розглядати як ексцеси, а не правило.

Історик Томас Маден – найбільший спеціаліст нашого часу по Хрестових походах – твердить, що ціла історія Хрестових походів – це реакція Заходу на жахи мусульманської агресії.

Ісламська пропаганда, яка змальовувала хрестоносців як різунів, і яку некритично брали як чисту монету антихристиянські налаштовані історики, не витримує критики. Так, зокрема, твердження арабських джерел про те, що хрестоносці вирізали в Єрусалимі 100 тисяч населення, не може відповідати дійсності, оскільки на той час Єрусалим могло мати щонайбільше 10 тисяч. Також твердиться, що хрестоносці вирізали усіх євреїв у місті, проте єврейська присутність в Єрусалимі після його взяття хрестоносцями зберігається. Це, щоправда, не виправдовує ексцеси, які справді мали місце в часі Хрестових походів, проте змальовування Хрестових походів як якогось злочину чи злочинного задуму не має під собою жодних підстав.

За матеріалами: Narod.hr

25-річчя священства – о. Леонід КОСТКО (17.12)
20-річчя священства – о. Степан НАНІВСЬКИЙ (05.12)
20-річчя священства – о. Богдан КОС (28.12)
20-річчя священства – о. Григорій ПАШКО (28.12)
15-річчя священства – о. Іван СТОЦЬКИЙ (01.12)
10-річчя священства – о. Михайло ШКРІБИНЕЦЬ (16.12)
5-річчя священства – о. Михайло БІЛЕЦЬКИЙ (09.12)
5-річчя священства – о. Андрій СІДАНИЧ (09.12)
5-річчя священства – о. Богдан КОГУТ (13.12)
5-річчя священства – о. Павло ЗАБОЛІТНИЙ (23.12)

55-річчя уродин – о. Роман ШАФРАН (07.12)
50-річчя уродин – о. Іван ФЕРЕНЦ (18.12)
50-річчя уродин – о. Ігор КРИВЕЙКО (28.12)
45-річчя уродин – о. Василь ГОВБА (11.12)
45-річчя уродин – о. Василь ВІЛЬЧИК (24.12)
35-річчя уродин – о. Богдан КАРПЛЯК (30.12)

Біблія – найпопулярніша і найбільш цитована книга у світі, тому з іменами, які згадуються у ній, знайомий кожен із нас. Але мало хто замислювався над значенням цих древніх імен. При тому біблійні чоловічі та жіночі імена мають глибокий сенс і містять у собі досить повну характеристику про своїх перших носіїв.

1. Адам (чоловік)	12. Яфет (розширення)	21. Ревека (узи, кайдани)
2. Авель (подув, метушня)	13. Йов (переслідуваний)	22. Рувим (ось, син!)
3. Авраам (батько безлічі)	14. Ісаак (сміх)	23. Йосиф (поповнення)
4. Єва (життя)	15. Яків (займає місце хитрістю)	24. Юда (хвалений)
5. Енох (присвячений)	16. Ізмаїл (Бог чує)	
6. Агар (втеча)	17. Мафусал (муж зброї)	
7. Каїн (придбання)	18. Мелхіседек (цар праведності)	
8. Ной (спокій, розрада)	19. Лот (покривало)	
9. Хам (гарячий)	20. Рахиль (вівця)	
10. Сім (ім'я)		
11. Сарра (пані)		

(Далі – у наступних числах газети «Мета»)

За матеріалами bible-facts.ru

“Унікальний
Реколекційно-відпочинковий
Центр Львівської Архидієпархії УГКЦ”

Світлиця
Реколекційно-Відпочинковий Центр

Львів-Брюховичі,
вул. Широка, 4

SVITLYCIA.ORG.UA | (380-32) 244-81-02

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

Над випуском працювали:
головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
Заступник редактора:
Олена КУНИНЕЦЬ
літературний редактор
Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

При передруку матеріалів посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
тел. +38(032) 233-40-73;
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
meta_ugcc@ukr.net
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.
Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем.
Матеріали не рецензуються і не повертаються.
Редакція може не поділяти думку автора.
Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»
Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____